

CENTRAL UNIVERSITY OF KARNATAKA

Central Library

Central University of Karnataka, Kalaburgi

Good Morning CUK !

»»» **News Headings**

Education

Science & Technology

Nutrition and Health

Business, Finance & Marketing

Economic News

Event and Celebration

Art & Architecture

Sports & Cultural

Editorial News

EDUCATION

ರೇನ್‌ಬೋ ಕಲರ್ಸ್ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜಸ್ ಉತ್ಸವ

ಕಲಬುರಗಿ: ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಾಗತೀಕರಣಗೊಂಡ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಿಯುಕೆಯ ಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ.ಬಟ್ಟು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಹೇಳಿದರು.

ಇಲ್ಲಿನ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿವಿಯ ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಭಾಗವು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ದಿನದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವ ರೇನ್‌ಬೋ ಕಲರ್ಸ್ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜಸ್ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದರಿಂದ ಯುವಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇದು ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನವನ್ನು ಬಹಳ ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮನುಕುಲವನ್ನು ಒಂದು ಗೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವ ಆಚರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ನವೀನ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಕುಲಸಚಿವ ಪ್ರೊ.ಆರ್.ಆರ್. ಬಿರಾದಾರ ಮಾತನಾಡಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜತೆಗೆ ಇಡೀ ಸಿಯುಕೆ

ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿವಿಯ ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಭಾಗವು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ದಿನದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವ ರೇನ್‌ಬೋ ಕಲರ್ಸ್ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜಸ್ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

ಸಮುದಾಯವು ಈ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನವಿಕ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ

ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅರಿಯಿರಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಭಾಷೆ ಕಲಿಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರೇಬಿಕ್, ಜರ್ಮನ್, ಜಪಾನೀಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಪ್ಯಾನಿಷ್ ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮತ್ತು ದೇಶಗಳ ಜನರ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಡಾ. ಪಿ ಕುಮಾರ್ ಮಂಗಲ ಹೇಳಿದರು.

ನಿಕಾಯದ ಡೀನರಾದ ಪ್ರೊ.ವಿಕ್ರಂ ವಿಸಾಜಿ, ಅರೇಬಿಕ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಡಾ. ಇನಾಮುಲ್ ಆಜಾದ್, ಸ್ಪ್ಯಾನಿಷ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಶಿವಂ ಮಿಶ್ರಾ ಮತ್ತು ಜಪಾನೀಸ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿ ಪಿಯಾಲಿ ರಾಯ್, ಡಾ.ಮಂಜುಲಾಕ್ಷಿ, ಡಾ.ಶಿವಾನಂದ್ ಬಂಟನೂರು, ಡಾ. ಶ್ರೀಲತಾ ಮಾದ, ಡಾ.ರೇಣುಕಾ, ಡಾ.ಮಹಿಮಾ, ಡಾ.ಅಂಜನೇಯುಲು ಸಿಯುಕೆಯ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

NORMS VIOLATED

Students, minor used to frisk KPSC test candidates

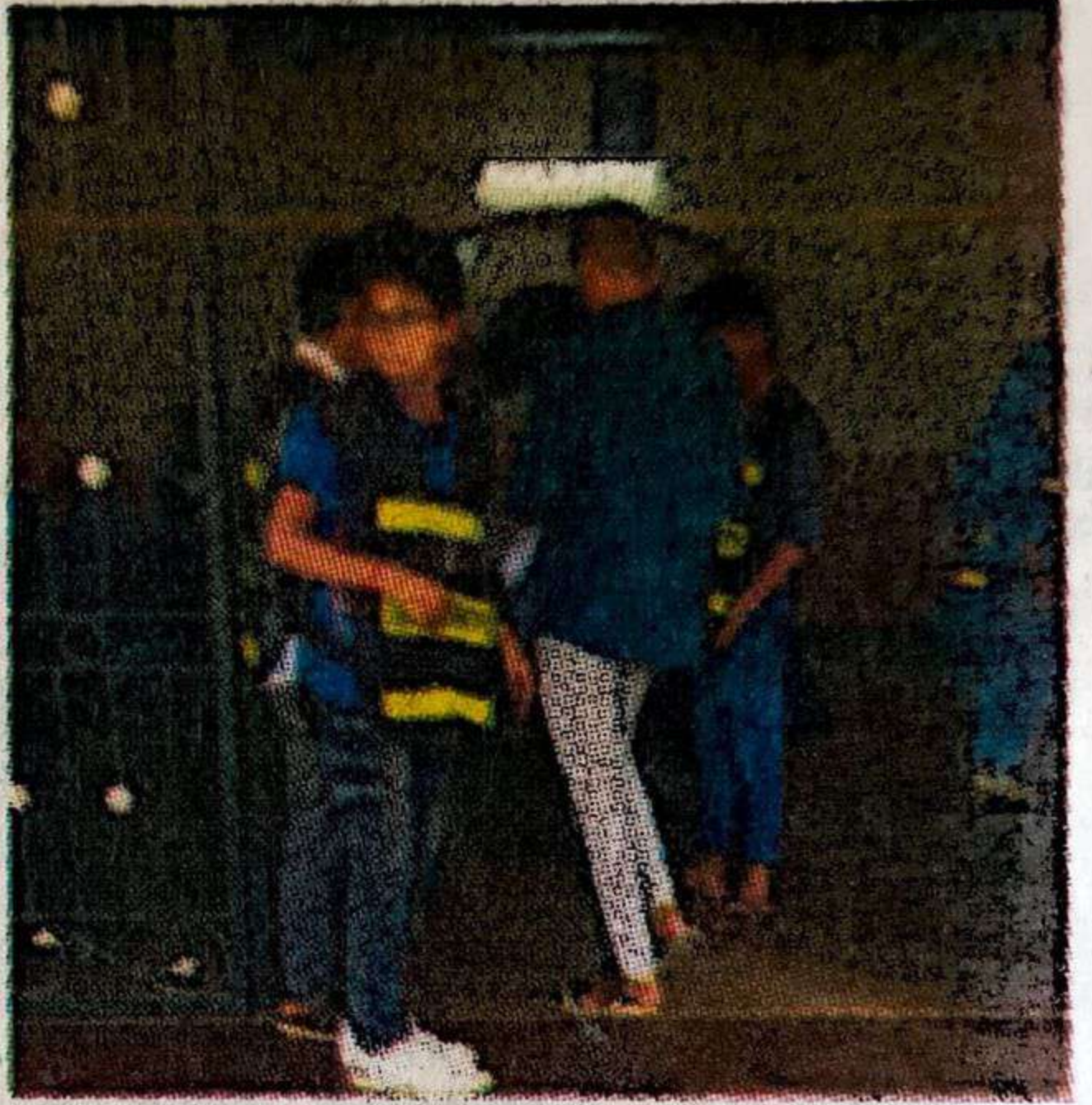
EXPRESS NEWS SERVICE

@ Mangaluru

A controversy erupted after students were allegedly used for frisking of candidates during the examination for the post of Junior Assistant Group C in Karnataka State Audits and Accounts Department by the Karnataka Public Service Commission (KPSC) at a centre in Mangaluru on Sunday.

The exam was conducted at the Government Women's College at Balmatta in Mangaluru on Sunday. However, some of the candidates appearing for the exam alleged that untrained students, including a minor, from colleges around the city were used for screening the candidates while entering the exam hall and accused KPSC of conducting the exam in an unprofessional manner.

In the viral videos, some of the students, including a minor, are seen screening the candidates using metal detectors. The KPSC has instructed that mobile jammers, biometric face detection and body cameras should be used at exam centres to prevent malpractice

Students, including a minor, frisking candidates appearing for the exam

and use of electronic devices. Some of the candidates, however, alleged that KPSC did not make proper arrangements and failed to adhere to the guidelines while conducting the exam. The exam centre supervisor said KPSC has outsourced an agency to conduct the exam. "Those engaged in the screening process were not from our college, but were outsourced by that agency," she said.

BJP leader Basanagouda Patil Yatnal criticised KPSC officials and posted on X, saying it shows how prepared KPSC is to conduct the examination.

Undeterred by dyslexia

While there is awareness of learning disabilities in primary and middle school, what about students at the senior levels and in higher education?

Shweta Sharan

When Bengaluru-based student Jordan Hereford was diagnosed with learning disabilities, his family homeschooled him until Class 10. They struggled to find a senior secondary school but finally discovered a CISCE-affiliated school in Bengaluru that supported him during this crucial stage. This proved to be a turning point.

“He topped Class 12 in Economics and Accountancy, and won five prizes,” says his sister, Tamara. “He studied Journalism, International Relations and Public Policy in St. Joseph’s University in Bengaluru, which also encouraged him.”

While there is more awareness in schools in India at the primary and middle school levels, what happens to students with learning difficulties at the senior secondary and college levels?

At the secondary and senior secondary levels,

Students with learning disabilities mostly take up visual communication and home science, but colleges should make other majors and disciplines accessible

many students with learning disabilities opt for the National Institute of Open Schooling (NIOS), a national level education board in India that provides flexibility in taking exams and a choice of different subjects.

Positive developments

Mangala Jayachandran, Director of Special Education (Retired) at Lady Andal Venkatasubba Rao School and Head, Lady Andal House of Children (NIOS), is a pioneer in the special education space in Chennai. She observes that when schools ramp up support in the senior secondary level, remarkable things happen.

“Children who were sent away from other schools bloomed under our care and have become entrepreneurs, artists, CEOs and achievers in sports,” she says. “Most of our students have pursued their higher studies either in reputed institutions in Chennai or abroad, or even vocational training.”

She believes that there are positive developments for students with dyslexia in higher education, with procedures to secure eligibility certificates and concessions extended by the Tamil Nadu Government in the undergraduate college level. Every education board in India offers exam concessions and access ar-

GETTY IMAGES/ISTOCKPHOTO

rangements for students with special needs.

Arnav Jain, a student with learning disabilities, is currently in the final year of Bachelor of Business Management and Marketing (BBMM) with a specialisation in Marketing at the Narsee Monjee Institute of Management Studies (NMIMS) in Mumbai, which allows the use of a laptop, a scribe and a read-aloud service for dyslexic students. He also hosts a podcast called *Fireside Chat Show with Arnav Jain*, which explores his journey when it comes to dyslexia.

He finds that many colleges and universities in India are unwilling to accept students with learning difficulties or those who finish senior secondary exams in NIOS. “Colleges feel that students with learning disabilities may not be able to cope with the rigour of an undergraduate programme,” he says. Jain scored very well in the NPAT, the NMIMS entrance exam.

Vocational programmes

The Bachelor of Vocation degree is a great way for students with learning disabilities to access training embedded in real-life work environments. Many top colleges in India now offer

a B.Voc.

It’s not just dyslexics who benefit from vocational training. The German vocational education and training system is renowned worldwide and can be a great way to address the global skills gap. The All India Council for Technical Education (AICTE) stated in 2022 that Bachelor of Vocation courses will be treated on par with an engineering diploma or a B.Sc. for a lateral entry into B.Tech.

D. Chandrasekhar, president of the Madras Dyslexia Association, observes that students with learning disabilities do not automatically get accepted into colleges. Acceptance is sporadic, largely due to the painstaking efforts of the parents.

“Students with learning disabilities mostly take up visual communication and home science, but colleges should make other majors and disciplines accessible to them,” he says.

Until then, students with learning disabilities need to spot the right opportunities and fight for better representation in HEIs in India.

The writer is a freelance journalist based in Mumbai and the founder of Bangalore Schools, a Facebook parent community.

Kerala Governor and student outfit get into tussle over banners at Calicut University

Enraged by the banners put up by CPI(M)-backed SFI against him on the campus, Khan pulls up police for 'insult' and ensures removal of some of them; he summons Vice-Chancellor; SFI activists raise banners again and take out march; outfit likely to continue protest at the university today

The Hindu Bureau
KOZHIKODE

The stand-off between Kerala Governor Arif Mohammed Khan and the ruling CPI(M)-backed Students Federation of India (SFI) at the University of Calicut in Malappuram district escalated to dramatic scenes on Sunday night, with Mr. Khan forcing the police to remove some banners put up against him on the campus and the SFI activists erecting them again.

There were no onto-

ward incidents at the university till evening as the SFI did not stage any protest against Mr. Khan, who stayed at the guest house for the second consecutive day. Hundreds of police personnel continued to stay put on the campus.

In the afternoon, he objected to banners against him put up on the campus. The banners read 'Chancellor go back', 'Sanghi Chancellor *wapas jao*'.

He was seen asking Raj Bhavan officials to instruct the university Vice-Chancellor to take steps to remove them. However, the

Not relenting: A banner raised by SFI activists against the Governor on the Calicut University campus on Sunday. SPECIAL ARRANGEMENT

banners remained there till the evening. Since it was a holiday, university officials were not in offices and the police reportedly did not

wish to enter the campus without a directive from the Vice-Chancellor.

This apparently infuriated Mr. Khan, who came

out of the guest house around 7 p.m. and shouted at the police officials, including Malappuram Superintendent of Police S. Sasidharan. "Don't think you will go unaccountable... Is the SFI running the university? They will put banners and you will have them there," he said. Calling the police "shameless people", he asked them, "You want to insult me. If the Chief Minister is staying here, will you allow this?"

Mr. Khan also said that this Chief Minister was not going to remain there forever. He then ensured that

all the banners in the vicinity were removed. He also summoned Vice-Chancellor M.K. Jayaraj to the guest house and spoke to him.

Soon after, SFI leaders arrived and entered into an argument with the police. Later, they raised banners saying 'Mister Chancellor, this is Kerala', and 'Down down Chancellor'. A protest march too was taken out and slogans were written on the road.

The SFI is likely to continue its protest when the Governor opens a seminar on the campus on Monday evening.

ಕಲಬುರಗಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಭವನದಲ್ಲಿ ಭಾನುವಾರ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಧಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪುರಸ್ಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಸಾಧನೆ ಸಾಧ್ಯ

ಸಣ.ಕ.ಸಮಾಚಾರ ಕಲಬುರಗಿ: ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮ ದಿಂದ ಉನ್ನತ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಫೌಜಿಯಾ ತರನ್ನುಮ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಮಾತು ಹೇಳಿದರು.

ನಗರದ ಪತ್ರಿಕಾ ಭವನದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯನಿರತ ಪತ್ರಕರ್ತರ ಸಂಘದಿಂದ 2022-23ನೇ ಸಾಲಿನ ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಪಿಯುಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಅಂಕಪಡೆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಭಾ ಪುರಸ್ಕಾರ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಅವರು, ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕನಸು ಕಾಣಬೇಕು, ಕೇವಲ ಕನಸು ಕಂಡರೆ ಸಾಲದು ಕನಸು ನೆನಸಾಗಿಸುವಂತೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.

ಶಾಸಕ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ್, ಮಾತನಾಡಿ, ಇಂದಿನ ಸಪರ್ಧಾತಮಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಧೃಢಪಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಜಿಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ವರಿಷ್ಠಾಧಿಕಾರಿ ಅಡ್ಡೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ಮಾತನಾಡಿ, ಹಣ ಬಲ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದ

ಬಲ ಶಾಸ್ವತವಾದುದಲ್ಲ, ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯುವ ಜ್ಞಾನ ಮಾತ್ರ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯ ಹಾಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿ ಡಾ. ಶಾಂತಾ ಅಷ್ಟಗಿ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದರು. ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಪಿಯುಸಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಅಂಕಪಡೆದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಎಸ್.ಪಿ ಅಡ್ಡೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಬಹುಮಾನ ವಿತರಿಸಿದರು. ಐಐಟಿ ಮತ್ತು ಎಂಬಿಬಿಎಸ್‌ಗೆ ಪ್ರವೇಶಪಡೆದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಇದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಸಂಸದ ಡಾ. ಉಮೇಶ ಜಾಧವ ಅವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ತುರ್ತು ಕಾರ್ಯದ ನಿಮಿತ್ತ ತೆರಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪತ್ರಕರ್ತರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪತ್ರಕರ್ತರ ಸಂಘದ ಜಿಲ್ಲಾಧ್ಯಕ್ಷ ಬಾಬುರಾವ ಯಡ್ರಾಮಿ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದು ಅವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮುನ್ನುಗ್ಗಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪತ್ರಕರ್ತರ ಸಂಘ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹದ್ದು.

■ ಅಡ್ಡೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು, ಜಿಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ವರಿಷ್ಠಾಧಿಕಾರಿ

ಮಾತನಾಡಿದರು ಬಾಬುರಾವ ಕೋಬಾಳ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಡಾ. ಶಿವರಂಜನ ಸತ್ಯಂಪೇಟೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು, ಸಂಗಮನಾಥ ರೇವತಗಾಂವ ನಿರೂಪಿಸಿದರು.

ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕ ಸಮಾಜದ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ
ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ, ಗುರುರಾಜ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಗಂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸಹಾಯಕ ನಿಬಂಧಕರು.

ಗುರು ಹಿರಿಯರ ಸಿಟ್ಟಿನ ಹಿಂದಿರುವ ಕಾಳಜಿ

ಉತ್ತರಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾಸ್ಕರಾನಂದ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಮಹಾನ್ ಸಂತರಿದ್ದರು. ಅವರ ಪ್ರೀತಿ, ಅವರ ಒಳ್ಳೆಯತನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ, ಬಹಳಷ್ಟು ಯುವಕರು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಗುರುವನ್ನು ತಮ್ಮ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು.

ಅವರ ಶಿಷ್ಯ ಪ್ರೇಮ ಬಹಳ ಅಪಾರವಾದದ್ದಾಗಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಷ್ಯರೂ ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಾಗ, ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾ, ಉಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದವರ ಮೇಲೂ ಅಪಾರವಾದ ಪ್ರೀತಿ, ಮಮಕಾರ.

ಗುರುಗಳ ಪ್ರವಚನವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರಸದೌತಣ. ಒಂದು ಸಲ ದೊಡ್ಡ ಊರೊಂದರಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳ ಪ್ರವಚನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಜೆ ನಗರದ ಮುಖ್ಯ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬದ ವಾತಾವರಣ. ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರವಚನವೆಂದರೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಜನ ಸೇರಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಪನ್ಯಾಸದ ನಂತರ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನ ತಮಗೆ ತೋಚಿದ ಅಸಂಬದ್ಧವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಗುರುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬೇಸರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ, ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಮ್ಮೆ ಅವರ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯ ಶಿಷ್ಯನೊಬ್ಬ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೇಳಿದ. ಯಾವಾಗಲೂ ನಗುವಿನಿಂದ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಗುರುಗಳು, 'ಇದೇನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವೆ ಮೂರ್ಖ! ಅಧಿಕ ಪ್ರಸಂಗಿ' ಎಂದು ಅವನ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಗುಡುಗಿದರು. ಈ ಹುಡುಗ ನಡುಗಿ ಹೋದ. ಗುರುಗಳ ಈ

ರೀತಿಯ ರೂಪವನ್ನು, ಯಾರೂ ಎಂದೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ ಶಿಷ್ಯ, ಅಳುತ್ತಾ ಅವಮಾನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದ. ಉಳಿದ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಇದು ಭಾರಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಅಘಾತವಾದಂತಾಯಿತು.

ಒಂದೊಳ್ಳೆ ಮಾತು

ರೂಪಾ ಗುರುರಾಜ್
rgururaj628@gmail.com

ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಗುರುಗಳ ಈ ರೀತಿಯ ಕೋಪವನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಅಳುತ್ತಾ ಮಲಗಿದ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ, ರಾತ್ರಿ ಗುರುಗಳು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು, ಆತ ಸಂಜೆ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ, ಅವರು ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೇ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತೋರಿದರು. ನಿನ್ನ ನಡೆದ ಘಟನೆಯ ನೆನಪೇ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ಅವರು ಇದ್ದರು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಕರೆದು, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈ ಆಡಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದರು. 'ನಿನ್ನ ನಾನು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಆ ರೀತಿ ಸಿಡುಕಿದ್ದು,

ಬೇಜಾರಾಯ್ತೇನೋ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. 'ಹೌದು ಗುರುಗಳೇ, ಬೇಜಾರಿಗಿಂತ ನಿಮ್ಮ ಸಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು' ಎಂದ.

'ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೇ? ನಿನ್ನೇ ನೀನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದು, ನಿನಗೆ ಉತ್ತರ ಬೇಕೆಂದೇನಲ್ಲಾ. ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೆದುರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆದಾಗಿತ್ತು. ನೀನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ನಿನಗೇ ಉತ್ತರ ಗೊತ್ತಿತ್ತು, ಜನರ ಮುಂದೆ ನಿನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಲು ಹೋದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅಹಂಕಾರ, ತೋರುಗಾಣಿಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಮಗೂ, ಇದು ಸಾಧನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನೆಡೆಯುವವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ತಡೆ. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಮೊಳೆತ ಅಹಂಕಾರದ ಚಿಗುರನ್ನು ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲೇ ಕತ್ತರಿಸಲೆಂದೇ ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು' ಎಂದು ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದರು.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಗುರು ಹಿರಿಯರ ಮಾತುಗಳು ಮುಖಭಂಗವಾದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮದೇ ಯಾವುದೋ ನಡವಳಿಕೆ ಅವರನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಮಾತಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು, ಹಿರಿಯರು, ಗುರು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಎಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕಟುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅದರ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಕಾಳಜಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ನಿಧಾನಿಸಿ ಯೋಚಿಸಿದಾಗ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳಾದಾಗ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಒಂದೊಳ್ಳೆ ಮಾತು

Most Important Topics For

Science & Technology

UPSC Prelims & Mains

Cyberthreats: Centre sets up secure e-mail network for staff of critical departments

Vijaita Singh

NEW DELHI

In the wake of cyberattacks, the Centre has set up a secure e-mail network for 10,000 users in critical Ministries and departments, a senior government official has said. The e-mail system that works on Zero Trust Authentication (ZTA) has been designed by the National Informatics Centre (NIC).

“User name and passwords are not enough; now a two-factor authentication has been activated. Other than passwords, facial recognition or biometrics is required. The log-in and log-out times are recorded and monitored,” the official said.

The measures to strengthen cybersecurity come in the wake of multiple

cyberattack attempts to target critical installations and government websites such as the November 23, 2022 cyberattack at the All India Institute of Medical Sciences in the national capital. The attack crippled the servers and e-hospital services for more than a month.

However, in February this year, Digital India Corporation (DIC), a not-for-profit company set up by the Ministry of Electronics and Information Technology (MeitY), invited bids from private players to select cloud service providers to “operate, manage and migrate existing projects as well as future projects.” The DIC is currently working on various projects of national importance such as Digilocker, Poshan Tracker, MyS-

cheme, Umang, APISetu, NCW, Kisan Sarathi, Academic Bank of Credits, etc., which run on cloud services provided by Amazon Web Services.

The scope of the bid also included migrating the e-mail services of government employees to a private player, currently handled by the NIC. Though the government did not make any announcements, the *Hindustan Times* reported on September 12 that the government has selected Chennai-based business solutions provider Zoho to handle the e-mail services.

The NIC has also implemented an e-office with government offices being encouraged to go fully digital. The e-office has been adopted fully in 75 Ministries.

GETTY IMAGES

An overview of the European Union's Artificial Intelligence Act

The objectives of the EU AI Act, the world's first legislation on AI, are to create a regulatory framework for AI technologies, mitigate risks associated with AI systems, and establish clear guidelines for developers, users, and regulators

Sanhita Chauriha

The European Union's Artificial Intelligence (AI) Act is a significant legislative initiative aimed at regulating artificial intelligence technologies within the EU. With the growing influence of AI across various sectors, the EU seeks to strike a balance between fostering innovation and ensuring ethical and responsible AI development. The objectives of the EU AI Act are to create a regulatory framework for AI technologies, mitigate risks associated with AI systems, and establish clear guidelines for developers, users, and regulators. The act aims to ensure the responsible use of AI by protecting fundamental rights and promoting transparency in AI applications.

The strengths of the Act

One of the notable strengths of the EU AI Act is its risk-based approach. The legislation categorises AI applications into different risk levels, ranging from unacceptable to low. This approach enables tailored regulations, with higher-risk applications subject to more stringent requirements. This flexibility acknowledges AI technologies' diverse potential impact on society. It also explicitly prohibits certain AI practices deemed unacceptable, such as social credit scoring systems for government purposes, predictive policing applications, and AI systems that manipulate individuals such as emotional recognition systems at work or in education. This prohibition reflects the

EU's commitment to preventing the misuse of AI technologies.

The EU AI Act emphasises transparency and accountability in AI development and deployment. It requires developers to provide clear information about the capabilities and limitations of AI systems, enabling users to make informed decisions. Additionally, the legislation mandates that developers maintain comprehensive documentation to facilitate regulatory oversight. Moreover, to ensure compliance with the regulations, the EU AI Act introduces the concept of independent conformity assessment. Higher-risk AI applications like medical devices, biometric identification, and access to justice and services, must undergo assessment processes conducted by third-party entities. This approach enhances objectivity and reduces the risk of conflicts of interest, contributing to the credibility of the regulatory framework.

The limitations

One of the criticisms of the EU AI Act is the challenge in accurately defining and categorising AI applications. The evolving nature of AI technologies may make it difficult to establish clear boundaries between different risk levels, potentially leading to uncertainties in regulatory implementation.

Critics have also argued that the stringent regulations in the EU may hinder the competitiveness of European businesses in the global AI market. While the Act aims to ensure ethical AI practices, some fear that overly restrictive

measures could stifle innovation and drive AI development outside the EU. Additionally, compliance with the EU AI Act may impose a significant burden on smaller businesses and start-ups. The resources required for conformity assessments and documentation may disproportionately affect smaller players in the AI industry, potentially limiting their ability to compete with larger, more established counterparts. Striking the right balance between regulation and fostering innovation is crucial, with critics arguing that the EU AI Act may lean too heavily towards stringent controls.

The potential implications

The EU AI Act is likely to have a global impact, influencing the development and deployment of AI technologies beyond the EU's borders. As a major economic bloc, the EU's regulatory framework may set a precedent for other regions, shaping the trajectory of AI development on a global scale, just like the MiCa regulation did for crypto-assets.

By prioritising ethical considerations and fundamental rights, the EU AI Act contributes to the establishment of global norms for AI development. And the impact on innovation and competitiveness will depend on the balance struck by the EU between regulation and fostering a conducive environment for AI development.

It encourages collaboration and cooperation between regulatory authorities, fostering a unified approach to AI regulation. International collaboration in regulating AI

technologies is essential to address global challenges and ensure consistent standards across borders.

The administrative side

Any individual has the right to report instances of non-compliance. The EU member states' market surveillance authorities will be responsible for enforcing the AI Act. There will be specific limits on fines applicable to small and medium-sized enterprises (SMEs) and start-ups. The EU will establish a centralised 'AI office' and 'AI Board.' In case businesses do not adhere to the EU AI Act, fines could range from \$8 million to almost \$38 million, depending on the nature of the violation and the company's size. For instance, fines may amount to up to 1.5% of the global annual turnover or €7.5 million for providing incorrect information, up to 3% of the global annual turnover or €15 million for general violations, and up to 7% of the global annual turnover or €35 million for prohibited AI violations.

The EU's AI Act represents a significant step towards regulating AI technologies responsibly and ethically. While it addresses key concerns associated with AI, such as transparency, accountability, and risk mitigation, there are challenges and potential drawbacks that need careful consideration. The global impact of the EU AI Act and its potential to shape international norms make it a landmark initiative in the ongoing discourse on the responsible development and deployment of artificial intelligence.

Sanhita is a Technology Lawyer.

The era of CRISPR therapeutics is here – what can we expect?

In November, the U.K.'s Medicines and Healthcare products Regulatory Agency approved exagamglogene autotemcel to treat sickle-cell disease and transfusion-dependent β -thalassemia. The U.S. FDA approved it to treat sickle-cell disease, rendering it one of the first CRISPR-based therapeutics to be approved by two major regulators

Sridhar Sivasubbu
Vinod Scaria

Imagine a future where genetic anomalies can be precisely targeted and corrected using genome editing – a giant leap from our ability to sequence or read human genomes two decades ago. The world of medicine is currently abuzz with news of regulatory agencies' approval for two highly anticipated CRISPR-based therapies for sickle-cell disease and β -thalassaemia in the U.K. and the U.S. The approval is groundbreaking because it signals an era that could transform the lives of millions of patients and families grappling with these inherited blood disorders. To put this in perspective, more than a million people worldwide suffer from thalassemia, of whom 100,000 depend on regular blood transfusions. Another 20 million people around the world are estimated to be suffering from sickle-cell anaemia.

Long and short of CRISPR

The discovery of the CRISPR system was the result of almost three decades of pure academic pursuit. Clustered regularly interspaced short palindromic repeats (CRISPR) are DNA elements that Spanish researchers discovered in archaea in 1993, and named and described later in a number of bacterial genomes.

These elements contain pieces of genetic material derived from viruses that infect bacteria (for example, bacteriophages) and a set of proteins called Cas, or CRISPR-associated. Researchers tried to explain the elements' effect on antiviral immunity in 2005, but later found that CRISPR + Cas proteins could detect and prevent viral infections. That is, the two formed an antiviral defence system and helped bacteria 'acquire' resistance.

Then, in 2010, scientists demonstrated that CRISPR + specific proteins called Cas9 had the ability to cut double-stranded DNA at specific points. They also found the RNAs molecules that guided the Cas9 proteins to specific positions on a genome. And in 2012, researchers figured out a way to create synthetic RNA that could bind to Cas9 and guide it to a specific point on a DNA, where it could edit the DNA.

This pathbreaking work came from the labs of Emmanuelle Charpentier and Jennifer Doudna, and they were awarded the 2020 Nobel Prize in chemistry for it.

Virginijus Siksnys and his colleagues published similar work a few months later (despite having submitted it to the journal much earlier). This study also suggested that Cas9 could be targeted to specific genome locations by crispr RNA (crRNA).

Crescent-shaped red blood cells from a sickle cell disease patient in 1972. The disorder affects haemoglobin, the protein in red blood cells that carries oxygen. A genetic mutation causes the cells to become crescent-shaped, which can block blood flow and cause excruciating pain, organ damage, stroke, and other problems. DR. F. GILBERT/CDC WA/AP

In all, the researchers demonstrated the utility of the CRISPR-Cas9 system as a programmable 'molecular scissor' that could cut in DNA at a chosen spot with unparalleled accuracy. The specific spot could be picked by modifying the crRNA accordingly. The next year, two teams, led by Feng Zhang and George Church, showed that CRISPR-Cas9 could be used to edit the genomes of eukaryotic organisms.

This innovation has since spurred a myriad applications, from targeted genetic therapies to agricultural advancements. The 2020 Nobel Prize not only honoured the researchers: it also symbolised the start of a time in which people couldn't just read human genomes but also edit or modify the genetic code, with potentially long-lasting impacts on the future of medicine and genetic engineering.

CRISPR in medicine

In November this year, the national regulator in the U.K., the Medicines and Healthcare products Regulatory Agency (MHRA), approved the use of a CRISPR-based method called exagamglogene autotemcel – sold under the brand 'Casgevy' – to treat sickle-cell disease and transfusion-dependent β -thalassemia. The approval came after the MHRA evaluated safety and efficacy data in an ongoing clinical trial in 29 and 42 patients respectively.

In close succession, the U.S. Food and Drug Administration also approved Casgevy to treat sickle-cell disease, rendering it one of the first CRISPR-based

CRISPR-based therapies could transform the lives of millions of patients and families grappling with inherited blood disorders

therapeutics to be approved by two major drug regulators. In Casgevy, a patient's blood stem cells are extracted, their genes modified to remove the defect that produces the sickling, and regrafted back. These cells then proliferate to produce normal red blood cells. The approvals come full circle 74 years after Linus Carl Pauling described the disease as a molecular disorder. While researchers have developed drugs to treat the symptoms of the disease, Casgevy's approval signals their ability now to fix its molecular basis.

This said, while these approvals for CRISPR-based therapeutics are exciting, they are all based on what researchers call first-generation technologies. CRISPR-based clinical technologies have grown to become more efficacious as well as efficient, with a panoply of new applications and specificities.

One fascinating approach is called base-editing, where scientists edit genomes at the resolution of a single nucleotide (DNA is a polymer consisting of multiple nucleotides chained together).

Just a few weeks ago, Verve Therapeutics announced results from an important clinical trial it has been conducting to test a base-editing

approach to treat familial hypercholesterolemia, another prevalent and oft-undiagnosed genetic disease.

Yet another emerging technique is prime editing, where researchers use a search-and-replace strategy to directly write or insert specific sequences into an existing genome with high accuracy. A fourth example is of systems that use CRISPR to modify epigenetic effects (effects of a body's environment on its genes) in targeted fashion.

Just the start

None of these technologies are without caveats. Researchers have already reported several safety and accuracy issues. An important one is off-target events: where a CRISPR-Cas9 system becomes inaccurate and edits some other part of the genome, with unintended consequences. So while there is enormous potential for these technologies, the risk needs to be balanced with both short- and long-term benefits. Many of these therapies are also too early in their development cycle. Continued scrutiny and surveillance may yet reveal 'side effects' that we aren't aware of today.

This said, we can still celebrate what Casgevy et al. mean for the millions of people suffering from genetic diseases, including those whose molecular mechanisms remain unknown. The future has arrived, and it looks remarkably promising.

(The authors are senior consultants at the Vishwanath Cancer Care Foundation and adjunct professors at the Indian Institute of Technology, Kanpur.)

THE GIST

CRISPR was the result of three decades of academic pursuit. CRISPR are DNA elements that Spanish researchers discovered in archaea in 1993, and named and described later in a number of bacterial genomes

Specific proteins called Cas9 have the ability to cut double-stranded DNA at specific points. In 2012, researchers figured out a way to create synthetic RNA that could bind to Cas9 and guide it to a specific point on a DNA, where it could edit the DNA

Researchers have reported safety issues. A CRISPR-Cas9 system could become inaccurate and edit some other part of the genome, with unintended consequences

Child porn or not? Undercooked AI can't tell

K'taka CID got 2.39L tips in 4 yrs, but only 820 were genuine

CHETAN BC
BENGALURU, DHNS

Underdeveloped Artificial Intelligence (AI) tools have raised hundreds of thousands of false red flags over online child pornography in Karnataka, cybercrime investigators and experts say.

Year	Cases received from MHA	Cases booked
2020	8,396	91
2021	2,937	37
2022	38,945	518
2023	1,89,069	174

FALSE ALARM: Centre relies on data shared by a US-based NGO that detects child porn on social media using AI tools. Flagged content is passed on to states, whose CID wings scour the data to find genuine cases. Most of the time, AI tools can't tell real pornography from harmless content.

In numerous cases, pictures and videos of children playing naked outside homes or bathing on beaches have been flagged as child pornography.

Between 2019-2020 and 2022-23, the state's Criminal Investigation Department (CID) received 2.39 lakh tips about "child pornogra-

phy" through Cyber Tipline, which works under the National Crime Records Bureau (NCRB). But only 820 of them, or a minuscule 0.34%, fell within the definition of child pornography, data reviewed by *DH* shows.

The Ministry of Home Affairs relies on data shared by the National Center for Missing and Exploited Children, a US-based NGO, to detect child pornography on social media and other online platforms. The nonprofit uses AI tools deployed by social media platforms to filter the data.

► **Child porn, Page 5**

Chief Minister Siddaramaiah releases the book 'Cyber Safe Girl v6.0' in Belagavi

CM bats for more digital literacy

EXPRESS NEWS SERVICE
@ Belagavi

IN a significant stride to promoting digital literacy and cybersecurity, the Kannada version of "Cyber Safe Girl v6.0" was unveiled on Friday (Dec 15). Chief guests Chief Minister Siddaramaiah, Speaker of Karnataka Legislative Assembly U T Khader, Higher Education Minister M C Sudhakar, MLAs Ashok Pattan, Ganesh Hukkeri, Translator Lingaraju, and VTU special officer Chaitra KM released the book in a ceremony.

The release event was a testament to the commitment of the government and stakeholders towards fostering a digitally secure environment. Chief Minister Siddaramaiah, in his address, emphasized the need for enhanced digital literacy and applauded the efforts of all contributors to the project.

"We believe that educating our youth about the re-

sponsible use of the internet is key to building a secure digital future. My dream is #CyberSafeKarnataka and an initiative like this will bolster it and make it happen. 'Cyber Safe Girl v6.0' is a valuable resource in this endeavour," said UT Khader, Speaker of Karnataka Legislative Assembly.

MC Sudhakar, Higher Education Minister, highlighted the importance of incorporating cybersecurity education into academic curricula. He expressed optimism that the book would serve as a catalyst for increased awareness among students.

The release of the Kannada version of "Cyber Safe Girl v6.0" marks a significant milestone in the ongoing efforts to create a digitally vigilant society. This initiative is poised to empower individuals with the knowledge needed to navigate the online world responsibly and securely.

ಮಕ್ಕಳ ಅಶ್ಲೀಲ ವಿಡಿಯೋ, ಚಿತ್ರಗಳ ನೈಜತೆ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ವಿಫಲ

ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಎಡವಟ್ಟು ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ತಲೆನೋವು

• ಚೇತನ್ ಬಿ.ಸಿ.

ಬೆಂಗಳೂರು: ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಶ್ಲೀಲ ವಿಡಿಯೋ ಹಾಗೂ ಪೋಟೋಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮ ಕಂಪನಿಗಳು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ(ಎಐ)ದಲ್ಲಿ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು, ಸುಳ್ಳು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ.

ವಿಡಿಯೋ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರಗಳ ನೈಜತೆ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಎಐ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದು, ಸಿಬ್ಬಿಡಿ ಪೊಲೀಸರಿಗೂ ತಲೆನೋವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವ ಪೊಲೀಸರ ಸಮಯ ಸಹ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಸುಳ್ಳು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು ಮನೆಯ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಗ್ನವಾಗಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವ ವಿಡಿಯೋ ಹಾಗೂ ಪೋಟೋಗಳನ್ನು ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಅಶ್ಲೀಲವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಅಶ್ಲೀಲ ವಿಡಿಯೋ ಹಾಗೂ

ವರ್ಷ	ಎ.ಐ ಆಧರಿತ ದೂರುಗಳು	ನೈಜ ಪ್ರಕರಣಗಳು
2020	8,396	91
2021	2,937	37
2022	38,945	518
2023	1,89,069	174

ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 2019-2020 ಹಾಗೂ 2022-23ರ ನಡುವೆ ಎನ್‌ಸಿಆರ್‌ಬಿ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯ ಸಿಬ್ಬಿಡಿ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ 2.29 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಆ ಪೈಕಿ 820 ಮಾತ್ರ ನೈಜ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಆಗಿದ್ದವು ಎಂದು ಮೂಲಗಳು ಹೇಳಿವೆ.

ಅಮೆರಿಕದ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿನ ಅಶ್ಲೀಲ ವಿಡಿಯೋ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶ ಹಂಚಿ ಕೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸಿತ್ತು.

ರಾಜ್ಯದ ಸಿಬ್ಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಅಶ್ಲೀಲ ವಿಡಿಯೋ ಪತ್ತೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಭಾಗವಿದೆ. ಈ ವಿಭಾಗವು 2022-23ರಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ 1.89 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಕರಣ

ಗಳಲ್ಲಿ 174 ಮಾತ್ರ ನೈಜವಾಗಿವೆ. ವಿಡಿಯೋ ನೈಜತೆ ಪತ್ತೆಮಾಡಲು ಎಐ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಉನ್ನತೀಕರಿಸಬೇಕಿದೆ ಎಂದು ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಎಐ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಪರಿಣಾಮ ನೈಜವಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು.

‘ಎಐ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ನಿಖರವಾದ ಹೆಚ್ಚು ದತ್ತಾಂಶ ನೀಡಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ದತ್ತಾಂಶ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಅದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಐ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ’ ಎಂದು ಧಾರವಾಡದ ಐಐಐಟಿಯ ಪ್ರೊ.ಉತ್ಕರ್ಷ್ ಖೈರೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರು ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಗ್ನವಾಗಿಯೇ ಮಕ್ಕಳು ಆಟವಾಡುತ್ತಿರುವ ಪೋಟೋಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಅಶ್ಲೀಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Fully Editable Text

Free Fonts Used

HEALTH

1K nutrition kits given to TB patients

EXPRESS NEWS SERVICE @ Ballari

AS part of the Pradhan Mantri TB Mukta Bharat Abhiyaan, the Jindal South West (JSW) Foundation, Ballari, distributed 1,000 nutrition kits to Tuberculosis (TB) patients on Saturday. The JSW Foundation has partnered with the district administration to strive for a TB-free Ballari. These kits are believed to bolster the immune system of at risk individuals, thereby enhancing their ability to combat the disease.

ಸೋರಿಯಾಸಿಸ್‌ನಿಂದ ತೀವ್ರ ಗುಣಮುಖ

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಕಾಯಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೋರಿಯಾಸಿಸ್ ಕೂಡ ಒಂದು. ಹಾಗಂತ ಇದು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹರಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಕಾರಣ ಚರ್ಮದ ತಳದ ಪದರುಗಳ ಜೀವಕೋಶ ವಿಪರೀತ ವಿಭಜನೆಯಾಗುವುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚರ್ಮವು ಹಳೆಯ ಪದರ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಹೊಸ ಪದರ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕ್ರಿಯೆ ಸೋರಿಯಾಸಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಲು ಬೇಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉದುರಿ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಹಳೆಯ ಚರ್ಮದ ಪದರವು ಹಾಗೇ ಉಳಿದು ಹೊಸ ಚರ್ಮದ ಪದರ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಚರ್ಮದ ಮಡಿಕೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತವೆ.

ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಇರಲಿ

ಎಚ್‌ಐವಿ, ಸ್ಪೆಷ್‌ಸ್ಟಾಫಿಲೋಕೊಕಲ್ ಸೋಂಕು, ಅತಿ ಚಳಿ, ದೈಹಿಕ ಗಾಯ, ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ, ದೈಹಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮದ ಕೊರತೆ, ದೇಹದ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಕುಗ್ಗುವುದು ಸೋರಿಯಾಸಿಸ್‌ಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಸಂಶೋಧಕರ ಪ್ರಕಾರ, ತದ್ರೂಪಿ ಅವಳಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಶೇ. 70ರಷ್ಟು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಅವಳಿಯಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ಶೇ.30ರಷ್ಟು ಅಪಾಯದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಜೀವನಶೈಲಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದು, ವಿಪರೀತ ಮದ್ಯಪಾನ, ಧೂಮಪಾನ ಮತ್ತು ಬೊಜ್ಜಿನಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ತಲೆದೋರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಔಷಧಗಳ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಸೇವನೆ ಕೂಡ ಸೋರಿಯಾಸಿಸ್‌ಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಹೋಮಿಯೋಕೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ರೋಗಿಯ ದೈಹಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ನೀಡುವಂತಹದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ರೋಗಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕರು ಹೋಮಿಯೋಕೇರ್ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ಗುಣಮುಖರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತಜ್ಞರು.

ಡಾ. ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಮೋರ್ಲಾವರ್
ಹೋಮಿಯೋಕೇರ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಅನೇಕ ವಿಧ: ಕೆಲವು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸೋರಿಯಾಸಿಸ್ ಅನ್ನು ಪ್ಲೇಕ್ ಸೋರಿಯಾಸಿಸ್, ಗಟ್ಟೀಟ್ ಸೋರಿಯಾಸಿಸ್, ಪುಸ್ತುರ್ ಸೋರಿಯಾಸಿಸ್, ಇನ್‌ವರ್ಸ್ ಸೋರಿಯಾಸಿಸ್, ಎರಿಥ್ರೋಡರ್ಮಿಕ್ ಸೋರಿಯಾಸಿಸ್ ಎಂಬ ಐದು ವಿಧಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಕ್ಷಣ: ತಲೆ, ಮೊಣಕೈ, ಮೊಣಕಾಲು, ಅಂಗೈ, ಪಾದ ಹಾಗೂ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಚರ್ಮ ಕೆಂಪಾಗುವುದು, ಸಾಧಾರಣದಿಂದ ಅತಿ ತೀವ್ರ ತುರಿಕೆ, ಚರ್ಮ ಒಡೆದು ತೀವ್ರ ನೋವು, ಸೋರಿಯಾಸಿಸ್ ತಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಹೊಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಕೂದಲು

ಉದುರುವಿಕೆ, ಅಂಗೈ ಪಾದಗಳ ಚರ್ಮ ಹೊಟ್ಟಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉದುರುವುದು ಮತ್ತು ಸೋರಿಯಾಸಿಸ್ ತೀವ್ರವಿದ್ದಾಗ ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಹೋಮಿಯೋಕೇರ್

ಚಿಕಿತ್ಸೆ:

ಹೋಮಿಯೋಕೇರ್ ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್: ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಶಾಖೆಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು (ಜಯನಗರ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ, ಇಂದಿರಾ ನಗರ, ಎಚ್‌ಎಸ್‌ಆರ್ ಲೇಔಟ್), ಮೈಸೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಿಜಾಪುರ, ಬೀದರ್, ಕಲಬುರಗಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ತುಮಕೂರು, ಹಾಸನ. ತೆಲಂಗಾಣ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಪುದುಚೇರಿ. ■
ಉಚಿತ ಸಮಾಲೋಚನೆ: 9550001133.
ಉಚಿತ ಕರೆಗೆ: 18001081212.
ವೆಬ್‌ಸೈಟ್: www.homeocare.in

(ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಧರಿಸಿದ ಬರಹ)

ಲವಲವ್ಕ ಮನೆ ಮದ್ದು

ನುಗೆ ಗಿಡ

ಆರೋಗ್ಯಕರ ನುಗೆಗಿಡದ ಸೊಪ್ಪು ಮತ್ತು ನುಗೆಕಾಯಿ ವಿಟಮಿನ್ ಎ, ಸಿ ಜೀವಸತ್ವ ಮತ್ತು ಬಹುಔಷಧೀಯ ಗುಣ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಶಿಗ್ರು ಅಥವಾ ಶೋಭಾಂಜನ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

- ಚರ್ಮದ ತದ್ಧು ತುರಿಕೆಯಂತಹ ದೋಷ ನಿವಾರಣೆಗೆ ನುಗೆ ಚಕ್ಕೆಯ ರಸ ಎರಡು ಚಮಚ, ಎರಡು ಚಮಚ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಪೇಸ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಲೇಪಿಸಿ.
- ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿ ದೋಷ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಯಥೇಚ್ಛ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನುಗೆಕಾಯಿ ಮತ್ತು ನುಗೆ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿ.

- ದೇಹದ ಮೇಲಾಗುವ ಬಾವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಧೈರಾಯ್‌ಗ್ರಂಥಿ ಊದಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ನುಗೆಸೊಪ್ಪು ಹಾಗೂ ನುಗೆ ಬೀಜದ ಪೇಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಳುಮೆಣಸಿನ ಪೇಸ್ಟ್ ದೇವದಾರು ಚಕ್ಕೆಯ ಪೇಸ್ಟ್ ಸೇರಿಸಿ ಆಯಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಲೇಪಿಸಿದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಿವಿ ಸೋರುವಿಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂರು ಚಮಚ ನುಗೆ ಸೊಪ್ಪಿನ ರಸವನ್ನು ಕಿವಿಗೆ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಉರಿ ಮೂತ್ರ, ಅಲ್ಪ ಮೂತ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಚಮಚ ನುಗೆ ಸೊಪ್ಪಿನ ರಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚಮಚ ಗೋಕ್ಷುರದ ಚೂರ್ಣ, ಚಿಟಿಕೆ ಸೈಂಧವ ಲವಣ ಸೇರಿಸಿ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಗ್ಲಾಸ್ ಉಗುರು ಬೆಚ್ಚಗಿನ ನೀರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ■

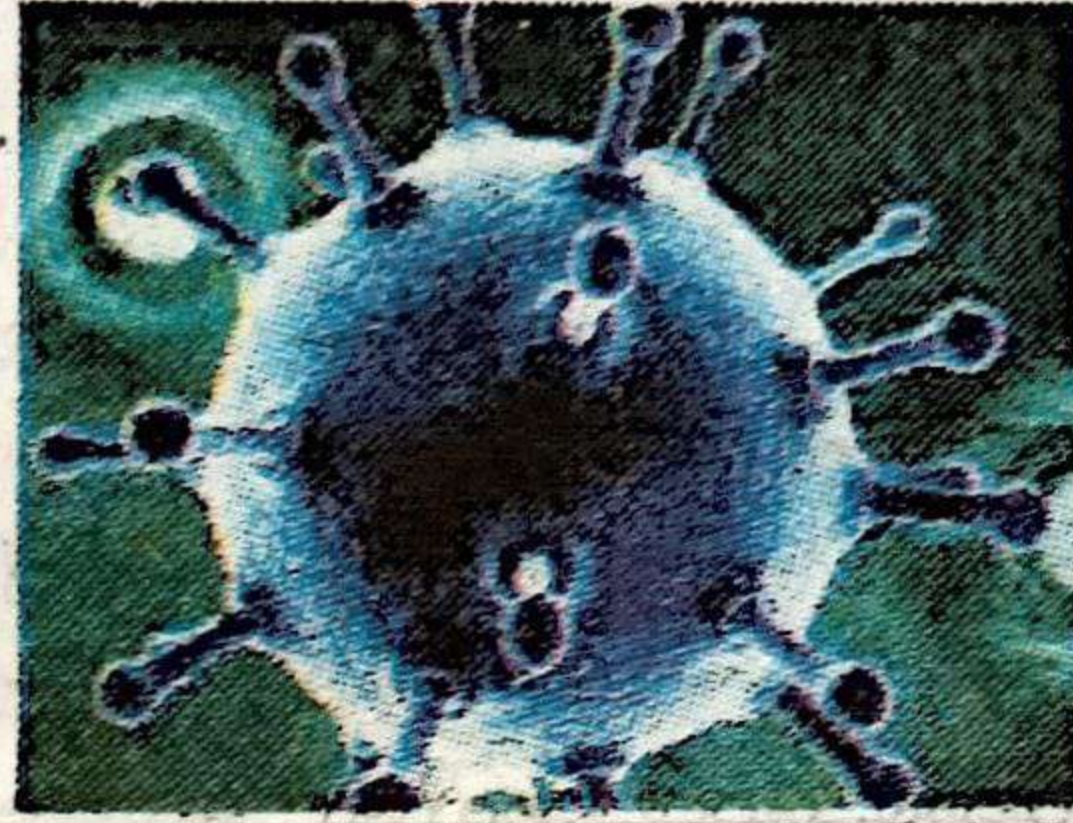
ಡಾ. ವಿನಯಾ ನಾಗರಾಜ್ ಭಟ್, ಕುಮಟಾ

ಕೊರೊನಾ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ

ಮಂಗಳವಾರ ಕೋವಿಡ್ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಜನರ ನಿದ್ರೆ ಕೆಡಿಸಿ ಆತಂಕಕ್ಕೆ ದೂಡಿದ್ದ ಕೊರೊನಾ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿದ್ದು ಪಕ್ಕದ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. — ಇದರಿಂದ ಮಂಗಳವಾರ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವ ದಿನೇಶ್ ಗುಂಡೂರಾವ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಚ್ಚರ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಆತಂಕದ ವಾತಾವರಣ ಇಲ್ಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸೋಂಕಿತರ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನರಿಗೂ ಹಬ್ಬಬಹುದು ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಭಾಗದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಜನರ

ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಸೋಂಕು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಏಳು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಜ್ಞ ವೈದ್ಯರೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 2020ರಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಕೊರೊನಾ 2022ರ ವೇಳೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಐದು ಹೊಸ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ನಂತರ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗಿದ್ದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ 10ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಸೋಂಕು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿತ್ತು. ಅದೂ ಕೂಡಾ ಆತಂಕರಹಿತವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಜೆಎನ್.1 ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊರೊನಾ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ

ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣೆಡಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜೆಎನ್.1 ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ಸುಸ್ತು, ಮೂಗು ಕಟ್ಟುವಿಕೆ, ಸ್ತವಿಸುವ ಮೂಗು, ಅತಿಸಾರ ಮತ್ತು ತಲೆನೋವು, ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ, ಆಯಾಸ, ಗಂಟಲು ನೋವು ಇದು ಹೊಸ ತಳಿಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಬೇಡ ಎಂದು ವೈದ್ಯರು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕರೋನಾ: ಕೇರಳ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟೆಚರ

ಬೆಂಗಳೂರು/ತಿರುವನಂತಪುರ: ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕರೋನಾ ಪ್ರಕರಣಗಳ

ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇದ್ದು, ಭಾನುವಾರಕ್ಕೆ 1,144ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾಲ್ವರು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದು, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕರೋನಾದ ಹೊಸ ತಳಿ ಜೆಎನ್.1 ಸಬ್‌ವೇರಿಯಂಟ್ ಇರುವುದನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವೆ ವೀಣಾ ಜಾರ್ಜ್ ಖಚಿತಪಡಿಸಿ

ದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು-ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಸಿಂಗಪುರದಿಂದ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಈ ಮಾದರಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಆತಂಕ ಪಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ, ಕೇರಳದ ಜತೆ ಗಡಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಲರ್ಟ್ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವ ಬೋಸರಾಜು ಅವರು ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತದ ಜತೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಜೆಎನ್.1 ಮಾದರಿ ಸೋಂಕು ಪತ್ತೆಯಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿಭಾಯಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಿಂಗಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ಕ್

ಅತ್ತ ಸಿಂಗಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕರೋನಾ ಪ್ರಕರಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ಕ್ ಧರಿಸಲು ಜನರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಡಿ.3ರಿಂದ 9ರ ವರೆಗೆ 56 ಸಾವಿರ ಪ್ರಕರಣ ಪತ್ತೆಯಾಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ,

ಗುಂಪುಗೂಡಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ಕ್ ಧರಿಸಬೇಕು, ಇತರೆ ಕರೋನಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಪಾಲಿಸಿ ಎಂದು ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಸರಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಕಲಿ ಕ್ಲಿನಿಕ್ ಹೆಚ್ಚುವ ಆತಂಕ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 50 ಸಾವಿರ ನಕಲಿ ಕ್ಲಿನಿಕ್

ಬೆಂಗಳೂರು: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ 50 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ನಕಲಿ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳು ಇರುವುದು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಕೆಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರ ನಕಲಿ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳಿವೆ. ಒಂದೇ ವೇಳೆ ಇವರ ವಿರುದ್ಧ ಸರಕಾರ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ಬದಿಯಲ್ಲೂ ನಕಲಿ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿವೆ ಎನ್ನುವ ಆತಂಕ ಶುರುವಾಗಿದೆ. ಕೆಎಯುಪಿ ಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ನೋಂದಣಿಯಾದ ವೈದ್ಯರು ನಿಧನರಾದರೆ ಹೊರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರೆ ಅವರ ನೋಂದಣಿ ರದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ರದ್ದಾದ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗಳು, ಕೆಲವರು ನಕಲಿ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ನಮೂದಿಸಿ ಮತ್ತು ಭಾವಚಿತ್ರ ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡು ನಕಲಿ ಕ್ಲಿನಿಕ್ ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಮಾನ್ಯತೆ ಹೊಂದಿದ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಐದೂವರೆ ವರ್ಷ ಬ್ಯಾಚುಲರ್ ಆಫ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಅಂಡ್ ಸರ್ಜರಿ (ಬಿಎಂಎಸ್), ಬ್ಯಾಚುಲರ್ ಆಫ್ ಯುನಾನಿ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಅಂಡ್ ಸರ್ಜರಿ (ಬಿಯುಎಂಎಸ್) ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಚುಲರ್ ಆಫ್ ಯೋಗ ಅಂಡ್ ನ್ಯಾಚುರೋಪತಿ (ಬಿವೈಎಂಎಸ್) ಕೋರ್ಸ್ ಮುಗಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಡ್ಡಾಯ

6,300 ಅಲ್ಟ್ರಾಸೌಂಡ್ ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕೇಂದ್ರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 6,300ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಅಲ್ಟ್ರಾಸೌಂಡ್ ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕೇಂದ್ರಗಳಿವೆ. ಇಲಾಖೆ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯದೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನೂರಾರು ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಶೇ.70 ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕೇಂದ್ರಗಳು ನಿಯಮ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಣದ ಆಸೆಗಾಗಿ ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳದೊಳಗಿನ ಭ್ರೂಣವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಹೆಣ್ಣು ಅಥವಾ ಗಂಡು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಳಿಕ, ಹೆಣ್ಣಾದರೆ ಭ್ರೂಣವನ್ನು ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಆರೋಪ ಕೇಳಿ ಬಂದಿದೆ.

- ನಕಲಿ ವೈದ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದ ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಗರ
- ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೋರ್ಸ್ ಮುಗಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ

ವಾಗಿ ಕೆಎಯುಪಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ, ಬಾರ್ ಕೋಡ್ ಮತ್ತು ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ನಕಲಿ ವೈದ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನಿನಡಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದ ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಗರ ಬಡಿದಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೋರ್ಸ್ ಮುಗಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಭ್ರೂಣ ಹತ್ಯೆ ಅಡ್ಡ?: ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆ

ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳ ಮಾಯಾಜಾಲ ಹೊರಬಿದ್ದಿದೆ. ನಕಲಿ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆ ದಂಧೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಮೆಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭ್ರೂಣ ಹತ್ಯೆ ತಡೆಗೆ ಕಠಿಣ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ತೋರಿದ್ದಾರೆ. 1994 ರಿಂದ 2023ರವರೆಗೆ ಅಂದರೆ 29 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬರೀ 100 ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. 31 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪೈಕಿ 14 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದೂ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿಲ್ಲ. ಆರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಲಾ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ವರದಿಯಾದರೆ, ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ. ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ 31 ಪ್ರಕರಣ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬೆರಳೆಣಿಕೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ

ಕೇ ರಳದಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್ ಉಪ ತಳಿ ಜೆಎನ್ ಪತ್ತೆಯಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಹೈ ಅಲರ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸಸೌಧದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವ ದಿನೇಶ್ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಅವರು ಶನಿವಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ತುರ್ತು ಸಭೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ 58 ಕೋವಿಡ್ ಪಾಸಿಟಿವ್ ಕೇಸ್ ದಾಖಲಾಗಿವೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಕರೋನಾ ಆತಂಕದ ದಿನಗಳು ಮರಳುವ ಸೂಚನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಾರಿ ಕೋವಿಡ್ ಲಸಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತೀರಾ ಆತಂಕಪಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಮೊದಲ ಅಲೆ, ಎರಡನೇ ಅಲೆಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಅನಾಹುತವನ್ನು ಈ ಬಾರಿ ಕೋವಿಡ್ ಸೃಷ್ಟಿಸದು ಎಂಬ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತಾಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯ. ಇಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಾಸ್ಕ್ ಧರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ಯಾನಿಟೈಸರ್ ಹಾಗೂ ಮಾಸ್ಕ್ ಬಳಕೆ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಹೇಳಿಯೇ ಮಾಡಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಜಾಗೃತೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಬೇಕು. ತುಂಬಾ ಜನಜಂಗುಳಿ ಸೇರಿದಾಗ ಮಾಸ್ಕ್ ಧರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಸ್ಯಾನಿಟೈಸರ್ ಬಳಸುವುದು, ಕೈಗಳನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕೈಗಳಿಂದ ಮುಖ ಸವರಿ ಕೊಳ್ಳದಿರುವುದನ್ನೂ ರೂಢಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸದಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ. ಇನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೂಡ ಸೂಕ್ತ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋವಿಡ್ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಟಾಸ್ಕ್ ಫೋರ್ಸ್ ರಚಿಸಬೇಕು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಕೋವಿಡ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಿಟ್‌ಗಳು ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು. ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಅವರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಾಗ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕು. ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ತಜ್ಞರಿಂದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅಗತ್ಯಬಿದ್ದಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಹೊರರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಗಾ ಇಡುವುದು, ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್‌ನಂತಹ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬರಲಿವೆ ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಬಲಪಡಿಸಬೇಕಿದೆ.

Business Finance

... Cash flow ...
... Profit and Loss ...
... Balance Sheet ...
... with regard for ...
... financial statements ...
... and ...
... on the ...

Festive cheer likely to drive markets' momentum this week

US, UK GDP to be watched by markets

SIDDHARTHA KHEMKA

This week the markets are likely to continue their positive momentum as it is light on the economic calendar front and the mood is vibrant ahead of Christmas celebrations. On the data front, United States & Britain GDP, Europe & Britain inflation and Bank of Japan interest rate decision will be important events to track.

Domestic markets continued their dream runs for the seventh week in a row, celebrating the Fed's dovish stance last week. Nifty touched yet another new all-time high of 21,492 as sentiments got further uplifted following positive developments both on the global and domestic front.

Nifty witnessed a rally of 487 points (+2.3%) to close at new high of 21,456 levels. The broader market too surged with Nifty Midcap100 and Nifty Smallcap100 up 2.7% and 3.3% respectively. All sectors ended in green with IT rallying the most - up 7.2%. Metals and PSU banks too surged more than 5%, while realty, energy and infra gained 2-4%.

Global markets cheered the US Fed's dovish commentary where it kept interest rates unchanged in line with ex-

pectations and hinted at three rate cuts next year. This led to US bond yields falling to a five-month low, while Indian 10-year bond yields fell to 1-month low of 7.06%. The dollar index too cooled off to 102 levels leading to rally in IT stocks globally.

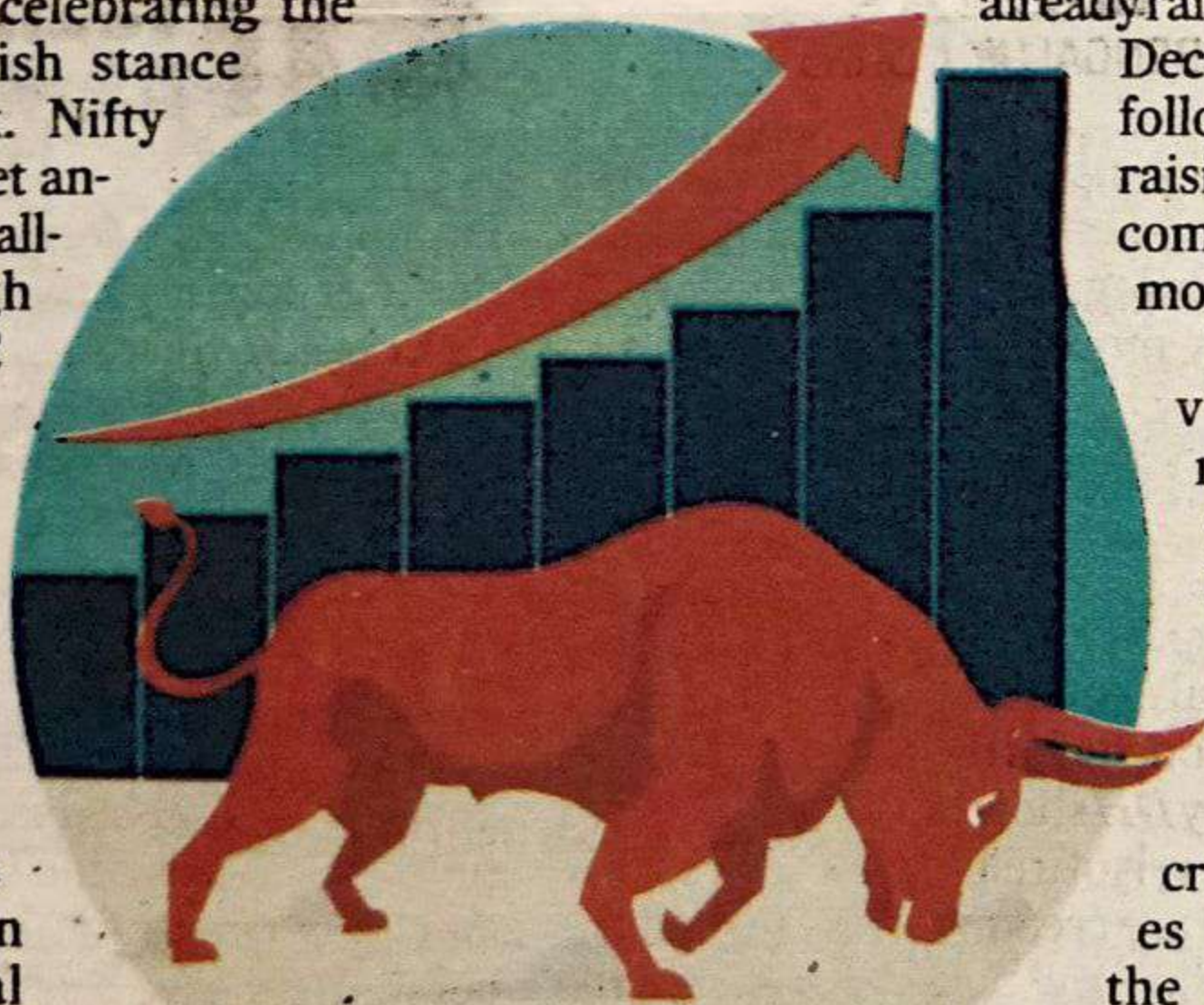
On the domestic front, lower than expected retail inflation of 5.6% and 16-month high industrial output growth of 11.7% provided further boost to the overall optimism in the market. Power stocks saw strong buzz after electricity generation rose by 20.4% in October while mining output growth of 13% led to rally in mining stocks. Fertilizer stocks too recorded smart gains on expectation of additional subsidy from government for FY24. IPO market remains buzzing with 10 companies

already raising funds in December so far following fundraising by eight companies last month.

Thus favourable macro environment, buying by FIIs, fall in bond yields and lower crude oil prices is helping the market to scale new highs.

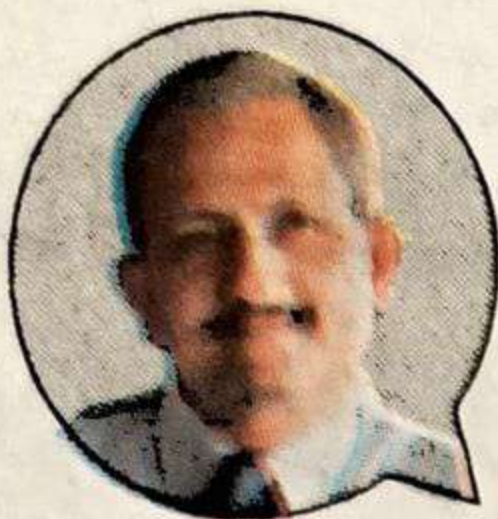
In fact, India last week overtook Hong Kong stock exchange to become world's seventh largest stock exchange. Going ahead, the positive momentum is likely to continue in the market. Growth stocks will be in focus, with expectations of rate cuts globally in 2024. Some of the sectors that are likely to benefit from lower interest rates are Banking, IT, Auto, and Real Estate.

(The author is head of Retail Research, Motilal Oswal Financial Services Limited)

INVEST SOME OF YOUR SAVINGS IN DIVERSIFIED PORTFOLIO

FINANCIAL ADVICE

PV SUBRAMANYAM

writes at

www.subramoney.com and has authored the best seller 'Retire Rich - Invest ₹40 a day'

I'm in my early 50s and have about ₹2,40,00,000 in savings. I tend to stick to bank FD and PPF accounts, as I was scammed in the past. What's the safest way for me to invest this money? I will be retiring in 2029, is this amount sufficient? My wife is a housewife, and I have a daughter (for whose marriage I have some other FD not included in the above). Needless to say I do not have any pension and I have medical insurance.

Answer:

Your urge to play it safe is perfectly understandable. You already know from bitter experience that there are people out there who prey on investors by conning them outright or putting them into investments that are not suitable for their situation, and expensive to boot. Having said that, you must also learn about the risk of inflation. At age 58 when you retire, you are looking at a possibility of living till 100.

The financial markets can

be scary, even when you're investing in legitimate investments. For example, you can invest in a GILT fund (which invests only in government securities!) and lose money when interest rate changes. Even though the share market has been going smooth since rebounding from the financial crisis, and has been hitting new records of late, at some point share prices will tumble big time. Why? because that is the nature of the markets.

The reason is that bank fixed deposits alone might not provide the returns you will need in REAL TERMS i.e. after inflation and taxes to maintain your purchasing power throughout a post-career life that could last 40 years!

This means that to avoid having your standard of living slip over a long retirement, you need to invest some of your savings in a diversified portfolio of equity and debt funds. Still, investing in a portfolio of mutual funds—ideally, will improve your chances of earning returns that can stand up to inflation and taxes over the long term. You should be taking a 10-year view on the equity investments and a 5-year view on Income funds.

I would think your ₹29 lakh in PPF should remain there till you are past 60 for sure, and maybe past 80 too! You'll still want to invest enough in such products to handle any outlays for

emergencies and to cover, say, 5-6 years living expenses.

And assuming you do decide to invest in a portfolio of equity and debt funds, you want to be sure to do so in a way that balances risk and return in a way you are comfortable with.

You want enough equity in your portfolio to generate returns that can help maintain the current lifestyle, and increase the chances that savings will last as long as you do. A big equity portfolio might also scare you into bailing out shares when it falls say 8% in one month! It can be frustrating for a beginner, and scary of course. Your portfolio should be able to eat well and sleep well too!

Most newcomers who come into equity at a late age in life restrict their equity holdings to somewhere between 30% and 60% of their overall portfolio. There are others who will go for a higher or a lower percentage. Get an advisor and decide on your portfolio mix. See what works. Are you able to sleep well?

Fixed income opportunities in the present investment landscape

VASANT G HEGDE

Stock markets hit new highs after the results of assembly elections in five states. Demand for bullion too was unabated as spot gold prices touched Rs 64,000 per 10 gms or \$ 2,160 per ounce. Bitcoin, which had a decent year, rallied from \$ 20,000 at the beginning of the calendar and is presently trading at \$ 44,000. Interest rates on fixed-income products have also been benign as inflation refuses to moderate. It's one of those rare years when all asset classes have done well & investors, irrespective of their risk appetite, have every reason to be happy.

It is not that there are no headwinds. A spike in oil prices & US Federal Reserve increasing the rates could derail the rally in stock markets.

If you are one of those who are not comfortable with the market gyrations and are looking at a steady income stream, there are several opportunities in debt or fixed income. That said, it does not mean that there are no risks in fixed-income investments. Let us look at the wide bouquet of products that are available based on varying levels of risk:

Low Risk:

Bank Fixed Deposits (FDs)

Of all the investment options, bank deposits have always been the safest & most popular bets for households

across India. The returns are guaranteed and default risk is almost zero. Most banks offer interest rates ranging between 7% to 8.50%. With stringent RBI guidelines, the chances of a bank going bust are negligible. All banks offer an additional interest rate of 0.5% for senior citizens. Interest earned on FD though is taxed as per your tax slabs. The deposits are guaranteed up to Rs 5 lakhs by Deposit Insurance and Credit Guarantee Corporation in the event of collapse.

Public Provident Fund (PPF)

This small savings scheme is suitable for people of all ages since there is neither any minimum nor any maximum age limit. The scheme offers an interest rate of 7.1% currently and can be opened in post offices and branches of most banks. While the interest earned is exempt from tax, balances lying in the account cannot be attached by any court decree.

Senior Citizen Savings Scheme (SCSS)

This scheme which is suitable for senior citizens offers the highest interest rate of 8.20% and is a good option for seeking regular income. Interest is paid quarterly which can be used to meet expenses. The maximum that can be invested in the scheme is Rs 30 lakhs.

Post Office Monthly Income Scheme (POMIS)

This scheme is very popular for its perceived safety and offers a monthly income to depositors. The current interest rate is 6.6%. A maximum amount of Rs 9 lakhs can be invested in a single name while it is Rs 15 lakhs if done jointly. There are no tax benefits either on the investment or interest amount.

RBI Floating Rate Savings Bond

This bond offers a variable interest rate linked to the National Savings

Certificate. The current interest rate is 8.05% & is payable half yearly. The only negative aspect is that it has a tenure of 7 years and is good if you can trade liquidity for safety. Bonds can also be bought on the RBI Retail Direct portal now.

National Savings Certificates (NSC)

NSCs which come in many denominations can be bought in any post office in India & has a tenure of 5 years. The current interest rate is 7.70% and it is

exempt from tax. Tax benefits can be claimed under Section 80C up to Rs 1.50 lakhs.

High Risk:

Corporate Bonds & debentures

Corporate bonds are issued by companies to meet their long-term funding requirements. While they offer returns which are 1-2% more than government securities, they carry higher credit or default risk. You can minimise default risk by investing in top-rated bonds. Then there are non-convertible debentures (NCDs) issued by companies and offer high returns and are either secured or unsecured, with the latter category offering higher interest rates.

In the final analysis, before you choose a product, make sure that it is in line with your investment horizon, matches your risk appetite, besides offering you liquidity and tax benefits.

A better strategy would be laddering in investments, where you invest in multiple assets with different maturities, creating a staggered distribution of income while minimising risk. You can think of it like building a ladder, each rung representing an investment with a specific maturity date. Laddering reduces the need to predict when interest rates will rise or fall.

(The author is a CFA & former banker, presently teaching at Manipal Academy of Higher Education, Bengaluru)

ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿ

ಬಂಡವಾಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ

ಕಾವ್ಯ ಡಿ.

ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಚಿನ್ನ ಅಂದ್ರೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು. ಅಂದಾಜು ಒಂದರ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದ ನಾಗರಿಕರ ಬಳಿ ಇರುವ ಚಿನ್ನ ಸುಮಾರು 25ರಿಂದ 27 ಸಾವಿರ ಟನ್. ಹಬ್ಬ, ಮದುವೆ, ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬ, ವಿವಾಹ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ -ಹೀಗೆ ಚಿನ್ನ ಖರೀದಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರಣಗಳು ಅನೇಕ.

ಬಂಗಾರದ ಮೇಲೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದ ತಕ್ಷಣ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಆಭರಣ ಖರೀದಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಚಿನ್ನದ ಮೇಲೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಲು ಈಗ ಗೋಲ್ಡ್ ಇಟಿಎಫ್, ಗೋಲ್ಡ್ ಮ್ಯೂಚುಯಲ್ ಫಂಡ್, ಡಿಜಿಟಲ್ ಗೋಲ್ಡ್, ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್ ಹೀಗೆ ಹಲವು ಆಯ್ಕೆಗಳಿವೆ. ಇಷ್ಟಲ್ಲಾ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಪೈಕಿ ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್ ಹೆಚ್ಚು ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ.

2023-24ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದ ಮೂರನೇ ಸರಣಿಯ ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 18 ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್ 23ರ ನಡುವೆ ವಿತರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇರುವ ಚಿನ್ನದ ಹೂಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಲಾಭವನ್ನೂ ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಬನ್ನಿ ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ತಿಳಿದು ಜಾಗೃತ ಹೂಡಿಕೆದಾರರಾಗೋಣ.

ಏನಿದು ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್?: ಚಿನ್ನದ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಆರಂಭ) ನೀಡುವ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಿತರಿಸುತ್ತದೆ. ಘನರೂಪದ ಚಿನ್ನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಬಾಂಡ್ ಒಂದು ಗ್ರಾಂ ಚಿನ್ನಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚಿನ್ನದ ಬೆಲೆ ಆಧರಿಸಿ ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್‌ನ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿನ್ನದ ಬಾಂಡ್‌ನ

ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಂನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. 2023-24ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದ ಮೂರನೇ ಸರಣಿಯ ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್‌ನ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಂನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ₹6,199ಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್ ಹೀಗೆ ಖರೀದಿಸಿ: 2023-24ನೇ ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್‌ನ ಮೂರನೇ ಸರಣಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 18ರಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ 22ರ ವರೆಗೆ ಖರೀದಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ. 2023-24ನೇ ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್‌ನ ನಾಲ್ಕನೇ ಸರಣಿಯನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿ 12ರಿಂದ 16ರವರೆಗೆ ಖರೀದಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಪ್ರಮುಖ ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿಗಳು, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಷೇರುಪೇಟೆ (ಎನ್‌ಎಸ್‌ಇ), ಬಾಂಬೆ ಸ್ಟಾಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ನಿಂದ (ಬಿಎಸ್‌ಇ) ಖರೀದಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಡಿ ಮ್ಯಾಟ್ ಖಾತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್ ಖರೀದಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿದರೆ ಗ್ರಾಂ ಮೇಲೆ ₹50 ವಿನಾಯಿತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳು, ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು, ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗಳು, ಚಾರಿಟಬಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಬಹುದು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕನಿಷ್ಠ 1 ಗ್ರಾಂ ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ 4 ಕೆ.ಜಿವರೆಗೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳಿಗೆ 20 ಕೆ.ಜಿವರೆಗೆ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಬಾಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 8 ವರ್ಷಗಳ ಲಾಕಿನ್ ಅವಧಿ ಇರುತ್ತದೆ. 5 ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಅವಧಿ ಪೂರ್ವ ನಗದೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಅವಕಾಶವೂ ಇದೆ. ಮತದಾರರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ, ಪ್ಯಾನ್‌ಕಾರ್ಡ್, ಆಧಾರ್ ಕಾರ್ಡ್, ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ನಂತಹ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್ ಖರೀದಿಸಬಹುದು.

ಬಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಬಲ್ ಲಾಭ: ಆಭರಣ ಚಿನ್ನದ ಮೇಲೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಚಿನ್ನದ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಲಾಭ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಚಿನ್ನದ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾದಾಗ ಅದರ ಲಾಭ ಸಿಗುವ ಜೊತೆಗೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ 2.5ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಲಾಭಾಂಶವೂ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ 6 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಭರಣ ಚಿನ್ನ ಖರೀದಿಸಿದಾಗ

ದಾಖಲೆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೆಗಿದ ಷೇರುಪೇಟೆ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು

ಷೇರುಪೇಟೆ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು ಸತತ ಏಳನೇ ವಾರಗಳಿಗೆ ದಾಖಲಿಸಿವೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 15ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ ವಾರದಲ್ಲಿ ಸೆನ್ಸೆಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ನಿಫ್ಟಿ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿವೆ.

71,483 ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರುವ ಸೆನ್ಸೆಕ್ಸ್, ವಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ 2.37ರಷ್ಟು ಬೆಗಿದಿದೆ. 21,456 ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟು ಮುಗಿಸಿರುವ ನಿಫ್ಟಿ ಶೇ 2.32ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಸಕಾರಾತ್ಮಕತೆ, ಅಮೆರಿಕ ಫೆಡರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಬಡ್ಡಿದರ ಇಳಿಕೆಯ ಮುನ್ನೂಚನೆ, ವಿದೇಶಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಂದ ಖರೀದಿ ಭರಾಟೆ, ವಿಶ್ವದ ಪ್ರಮುಖ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿದರ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ ಸೇರಿ ಹಲವು ಅಂಶಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಗಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.

ವಲಯವಾರು ಪ್ರಗತಿ ಅಂತ ನೋಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಗಳಿಕೆ ದಾಖಲಿಸಿವೆ. ನಿಫ್ಟಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಶೇ 7, ನಿಫ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಲೋಹ ಸೂಚ್ಯಂಕ ತಲಾ ಶೇ 5ರಷ್ಟು ಬೆಗಿದಿವೆ. ನಿಫ್ಟಿ ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ ಶೇ 4ರಷ್ಟು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕಳೆದ ವಾರ ವಿದೇಶಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ₹18,858.34 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ ಷೇರುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶೀಯ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ₹ 2,592.35 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ ಷೇರುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಏರಿಕೆ- ಇಳಿಕೆ: ಬಿಎಸ್‌ಇ ಲಾರ್ಜ್ ಕ್ಯಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ಫೋ ಎಡ್ಜ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಎಚ್‌ಸಿಎಲ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜೀಸ್, ಡಿಎಲ್‌ಎಫ್, ಎಲ್‌ಟಿಐ ಮೈಂಡ್ ಟ್ರೇ, ಬಂಧನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಹಿಂದಾಲೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್, ಎನ್‌ಟಿಪಿಸಿ, ಅಲ್ಟ್ರಾ ಟೆಕ್ ಸಿಮೆಂಟ್ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅದಾನಿ ಟೋಟಲ್ ಗ್ಯಾಸ್, ಅದಾನಿ ಎನರ್ಜಿ ಸೆಲ್ಯೂಷನ್ಸ್, ಪೇಟೆಂ, ಭಾರತ್ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಮತ್ತು ಐಸಿಐಎಲ್ ಪ್ರೊಡನ್ಸಿಯಲ್ ಲೈಫ್ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿ ಕುಸಿತ ಕಂಡಿವೆ.

ಮುನ್ನೋಟ: ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಜಿಡಿಪಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿ ಇರುವುದು, ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಬಡ್ಡಿದರ ಇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಅಂಶಗಳು ಭಾರತದ ಷೇರುಪೇಟೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ಮುಂಬರುವ ಅಕ್ಟೋಬರ್-ಡಿಸೆಂಬರ್ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ದೃಷ್ಟಿ ನೆಟ್ಟಿದೆ. ಸದ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊಡ್ಡಮಟ್ಟದ ಹೂಡಿಕೆಯ ಬದಲು ಎಸ್‌ಐಪಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಷೇರುಪೇಟೆ

ಶೇ 15 ರಿಂದ ಶೇ 30ರವರೆಗೆ ಮೇಕಿಂಗ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್ ಖರೀದಿಸಿದರೆ ಈ ಹೊರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಭರಣ ಚಿನ್ನ ಖರೀದಿಸುವಾಗ ಅದರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ನೀವೇ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ, ಈ ಬಾಂಡ್ ಅನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆ ಬಗ್ಗೆ ಶೇ 100ರಷ್ಟು ಖಾತರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಭರಣ ಚಿನ್ನ ಖರೀದಿಸಿದಾಗ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ ಕಟ್ಟುವ ಜೊತೆಗೆ, ಬಂಗಾರವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಡಲು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಾಕರ್ ವೆಚ್ಚ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್ ಖರೀದಿಸಿದರೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯೂ ಇಲ್ಲ; ಲಾಕರ್ ಶುಲ್ಕದ ಗೊಡವೆಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಮೆಚ್ಚೂರಿಟಿ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ: ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್ 8 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಮೆಚ್ಚೂರಿಟಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ. ಮೆಚ್ಚೂರಿಟಿ ವೇಳೆ

ಬರುವ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಗಳಿಕೆಗೆ (ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಗೇನ್) ಯಾವುದೇ ತೆರಿಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನೀಡುವ ಶೇ 2.5ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಗಳಿಕೆಗೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಸ್ಕ್ವಾಬ್‌ಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಾಂಡ್ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಗಳಿಕೆ: ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಮೇಲಿನ ಹೂಡಿಕೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಶೇ 10ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆ ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ 12.5ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶವೂ ಸಿಗುವುದರಿಂದ ಈ ಬಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ 12ರಿಂದ ಶೇ 12.5ರ ವರೆಗೂ ಲಾಭಾಂಶ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು. 8 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಸಾವರಿನ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಬಾಂಡ್‌ನ ಮೊದಲ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದವರಿಗೆ ಬರೋಬ್ಬರಿ ಶೇ 12.9ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶ ದಕ್ಕಿದೆ.

(ಲೇಖಕಿ ಚಾರ್ಟರ್ಡ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್)

Speed merchants Arshdeep and Avesh blow South Africa away

The two bowlers share nine scalps between them, putting on a seam and swing bowling masterclass to set up the win; Phehlukwayo's knock lifts the hosts to 116; Sudharsan scores an unbeaten half-century on debut and Shreyas chips in with a fifty as the visitors cruise home

INDIA IN SA

Press Trust of India

JOHANNESBURG

Pacer Arshdeep Singh bowled a dream first spell and found an ally in an equally menacing Avesh Khan as a second-string Indian team defeated South Africa by eight wickets in the opening ODI here on Sunday.

Going into the match without a single wicket in his previous three ODI appearances, Arshdeep more than made up for it with his maiden five-wicket haul as South Africa was all out for 116 in 27.3 overs. The target was surpassed in just 16.4 overs.

Arshdeep (10-0-37-5) and Avesh (8-3-27-4) ensured that the Men in Blue did not feel the absence of Mohammed Shami and Jasprit Bumrah.

A cakewalk

Chasing a target of 117, debutant Sai Sudharsan (55 n.o., 43b, 9x4) showed during his stay at the wicket why he is rated so high.

The southpaw looked elegant while driving on the up and looked strong off the backfoot while pulling the short ball. Against the spinners, he put a big stride forward. His on-drive off Tabraiz Shamsi was a treat to watch.

Sai Sudharsan had the seasoned Shreyas Iyer (52,

Breathing fire: The opening spells from Avesh and Arshdeep sent the hosts tumbling, AFP & AP

45b, 6x4, 1x6) for company, the latter looking in good touch too.

Earlier, the two Indian pacers were on fire and also had a chance to perform hat-tricks.

Four in PowerPlay

Arshdeep blew away the top-order within the first PowerPlay, claiming four wickets; Avesh, who bowled full and fast, hurried

the South African batters.

It all began with dismissal of opener Reeza Hendricks (0) who dragged a delivery back onto the stumps.

Golden duck

Rassie van der Dussen, expecting an outswinger, was done in by one that darted back from middle-stump. He was out for a golden duck.

Tony de Zorzi (28, 22b, 2x4, 2x6) chanced his arm before Arshdeep brought in his variation by digging one short. de Zorzi's shot ballooned for skipper K.L. Rahul to complete an easy catch.

However, the wicket that broke the home team's back was Heinrich Klaassen's as he was castled by the left-armer. Soon, skipper Aiden Markram played

on, completely beaten for pace. David Miller (2) also fell prey to relentless pressure, a length delivery consuming him.

Andile Phehlukwayo (33, 49b, 3x4, 2x6) took the home team past the 100-run mark before Arshdeep trapped him in front. The dismissal gave the bowler his fifth for the day and the start India would have wished for in the series.

SCOREBOARD

SOUTH AFRICA

Reeza Hendricks b Arshdeep 0 (8b), Tony de Zorzi c Rahul b Arshdeep 28 (22b, 2x4, 2x6), Rassie van der Dussen lbw b Arshdeep 0 (1b), Aiden Markram b Avesh 12 (21b, 2x4), Heinrich Klaasen b Arshdeep 6 (9b, 1x4), David Miller c Rahul b Avesh 2 (7b), Wiaan Mulder lbw b Avesh 0 (1b), Andile Phehlukwayo lbw b Arshdeep 33 (49b, 3x4, 2x6), Keshav Maharaj c Ruturaj b Avesh 4 (7b, 1x4), Nandre Burger b Kuldeep 7 (32b), Tabraiz Shamsi (not out) 11 (8b, 2x4); Extras (b-1, lb-2, w-10): 13; Total (in 27.3 overs): 116.

FALL OF WICKETS

1-3 (Hendricks, 1.4 overs), 2-3 (van der Dussen, 1.5), 3-42 (de Zorzi, 7.5), 4-52 (Klaasen, 9.6), 5-52 (Markram, 10.1), 6-52 (Mulder, 10.2), 7-58 (Miller, 12.6), 8-73 (Maharaj, 16.1), 9-101 (Phehlukwayo, 25.1).

INDIA BOWLING

Mukesh 7-0-46-0, Arshdeep 10-0-37-5, Avesh 8-3-27-4, Kuldeep 2-3-0-3-1.

INDIA

Ruturaj Gaikwad lbw b Mulder 5 (10b, 1x4), Sai Sudharsan (not out) 55 (43b, 9x4), Shreyas Iyer c Miller b Phehlukwayo 52 (45b, 6x4, 1x6), Tilak Varma (not out) 1 (3b); Extras (w-3, nb-1): 4; Total (for two wickets in 16.4 overs): 117.

FALL OF WICKETS

1-23 (Ruturaj, 3.4), 2-111 (Shreyas, 15.5).

SOUTH AFRICA BOWLING

Burger 5.4-1-35-0, Mulder 4-0-26-1, Maharaj 3-0-19-0, Shamsi 3-0-22-0, Phehlukwayo 1-0-15-1.

Toss: South Africa.

POW: Arshdeep.

India won by eight wickets with 200 deliveries remaining to lead three-match series 1-0.

Second ODI: Dec. 19, Gqeberha, 4.30 p.m. IST.

Lyon reaches 500-wicket milestone, Aussies win big

Agence France-Presse
PERTH

Nathan Lyon took his 500th Test wicket on Sunday as Australia dismissed Pakistan for just 89 to post a thumping 360-run win in the opening Test.

Chasing 450 for victory, the visitors succumbed meekly with Lyon taking two for 14. Mitchell Starc and Josh Hazlewood grabbed three wickets each.

Lyon reached the milestone when he trapped Faheem Ashraf lbw but there was an agonising wait as it went to review.

He then bowled Aamer Jamal in the same over, joining an elite club of just seven others, including fellow spinners Muttiah Muralitharan and Shane Warne.

Australia declared on day four at 233 for five. Cummins made the call after opener Usman Khawaja was out for a gutsy 90 on a deteriorating pitch after a

Etched in memory: Lyon trapped Ashraf plumb in front for his 500th wicket. AFP

126-run partnership with Mitchell Marsh.

Facing a daunting chase, Pakistan got off to a horror start with Abdullah Shafique out for two in the first over, nicking Starc to wicketkeeper Alex Carey.

Babar Azam and Saud Shakeel put up some resistance. Babar got an edge to Cummins on 14 while Sarfraz lasted just six balls. Lyon then worked his magic.

The 500-wkt. club in Tests

	M	Wkts
Muralitharan	133	800
Warne	145	708
Anderson	183	690
Kumble	132	619
Broad	167	604
McGrath	124	563
Walsh	132	519
Lyon	123	501

Barcelona held at Valencia; Arsenal outshines Brighton

EURO LEAGUES

Agencies

VALENCIA

LaLiga champion Barcelona dropped more points in the Spanish title race in a tense 1-1 draw at Valencia on Saturday.

Xavi Hernandez's side moved to third, a point clear of Atletico Madrid, but trails Real Madrid by four and shock leader Girona by six, having played one game more than all three sides.

Joao Felix sent Barcelona ahead in the second half after a slick team move, but Hugo Guillamon's fine strike pegged it back.

In the Premier League, Manchester United ended Liverpool's perfect record at Anfield on Sunday, holding it to a 0-0 draw. A dominant Arsenal beat Brighton at home through second-half goals from Gabriel Jesus and Kai Havertz.

Stalled: Valencia made sure Barcelona couldn't close the gap at the top of the LaLiga table. AFP

The results:

Premier League: Arsenal 2 (Jesus 53, Havertz 87) bt Brighton 0; Brentford 1 (Lewis-Potter 45) lost to Aston Villa 2 (Moreno 77, Watkins 85); West Ham 3 (Kudus 22, 32, Bowen 74) bt Wolves 0; Liverpool 0 drew with Manchester United 0.

LaLiga: Almeria 0 drew with Real Mallorca 0; Valencia 1 (Guillamon 70) drew with Barcelona 1 (Felix 55); Sevilla 0 lost to Getafe 3 (Mayoral 5-pen, Mata 37, Greenwood 80-pen); Real

Sociedad 0 drew with Betis 0.

Serie A: Fiorentina 1 (Beltran 78) bt Verona 0; AC Milan 3 (Reijnders 3, Simic 41, Okafor 76) bt Monza 0; Udinese 2 (Lucca 36, Pereyra 55) drew with Sassuolo 2 (Berardi 75-pen, 88-pen).

Napoli 2 (Osimhen 69, Kvaratskhelia 75) bt Cagliari 1 (Pavoletti 72); Torino 1 (Zapata 25) bt Empoli 0; Udinese 2 (Lucca 36, Pereyra 55) drew with Sassuolo (Berardi 75-pen, 88-pen); Bologna 2 (Moro 37, Kristensen 49-og) bt Roma 0.

60 ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಟೆನಿಸ್ ತಂಡ ಪ್ರಯಾಣ?

ಫೆ.3, 4ಕ್ಕೆ ಡೇವಿಸ್ ಕಪ್ ಪಂದ್ಯ | 5 ಸದಸ್ಯರ ಭಾರತ ತಂಡ ಪ್ರಕಟ

ನವದೆಹಲಿ: 60 ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಭಾರತ ಟೆನಿಸ್ ತಂಡ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ದಟ್ಟವಾಗಿದೆ. 2024ರ ಫೆ. 3, 4 ರಂದು ಡೇವಿಸ್ ಕಪ್ ವಿಶ್ವ ಗುಂಪು 1ರ ಪ್ಲೇ-ಆಫ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಭಯ ತಂಡಗಳು ಮುಖಾಮುಖಿ ಆಗಬೇಕಿದ್ದು, ಈ ಪಂದ್ಯದ ಆತಿಥ್ಯ ಹಕ್ಕು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

ಭಾನುವಾರ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಟೆನಿಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ (ಎಐಟಿಐ) ಈ ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಭಾರತ ತಂಡವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು, ತಂಡದಲ್ಲಿ ರಾಮ್ ಕುಮಾರ್ ರಾಮನಾಥನ್, ಶ್ರೀರಾಮ್ ಬಾಲಾಜಿ, ಯೂಕಿ ಭಾಂಬ್ರಿ, ನಿಕಿ ಪೂಣಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಸಾಕೇತ್ ಮೈನೇನಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಪಂದ್ಯವನ್ನು ತಟಸ್ಥ ತಾಣಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು ಎಐಟಿಐಫ್ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟೆನಿಸ್ ಫೆಡರೇಶನ್ (ಐಟಿಐಫ್)ಗೆ ಮನವಿ

ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ, ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಧಾರ ಹೊರಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಟೆನಿಸ್ ಫೆಡರೇಶನ್ (ಪಿಟಿಐಫ್) ಪಂದ್ಯವನ್ನು ತನ್ನ ತವರಿನಲ್ಲೇ ನಡೆಸುವುದಾಗಿ ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದಿದೆ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಐಟಿಐಫ್ ಪಂದ್ಯದ ಸ್ಥಳಾಂತರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ, ಭಾರತ ತಂಡ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ಆಗ ಭಾರತ ತಂಡ ಪಂದ್ಯ ಕೈಚೆಲ್ಲಿ ದಂತಾಗಲಿದ್ದು, ವಿಶ್ವ ಗುಂಪು-2ಗೆ ಹಿಂಬಡ್ತಿ ಪಡೆಯಲಿದೆ.

ಭಾರತ ಟೆನಿಸ್ ತಂಡ ಕೊನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ್ದು 1964ರಲ್ಲಿ. ಆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ 4-0ಯಲ್ಲಿ ಜಯಭೇರಿ ಬಾರಿಸಿತ್ತು. ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ವಿರುದ್ಧ ಭಾರತ ಈ ವರೆಗೂ ಡೇವಿಸ್ ಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ 8 ಬಾರಿ ಸೆಣಸಿದ್ದು, ಒಮ್ಮೆಯೂ ಸೋತಿಲ್ಲ.

EDITORIAL

NEWS

An uphill struggle to grow the Forest Rights Act

On December 18, 2006, the Rajya Sabha endorsed the Scheduled Tribes and Other Traditional Forest Dwellers (Recognition of Forest Rights) Act, enacted by the Lok Sabha. This Act, commonly known as the Forest Rights Act, or FRA, marks a watershed in India's socio-environmental legislation, as it attempts to put an end to the long-drawn conflict over supposed 'forest encroachments'. Simultaneously, it seeks to create a much more democratic, bottom-up forest governance.

Unfortunately, the implementation of the FRA has been plagued by political opportunism, forester resistance and bureaucratic apathy, and the discourse around it by deliberate canards and misconceptions. Hence, 17 years after it was enacted, the FRA has barely begun to deliver on its promise of freeing forest-dwellers from historic injustices and democratising forest governance. To understand why this is so, we must first delve into what it sought to do and how.

Historic injustices

Prior to colonialism, local communities enjoyed customary rights over forests in their vicinity or even a large region. Even when kings or chieftains claimed (say) hunting rights in certain forests, local communities continued to enjoy all other forest benefits. The colonial takeover of India's forests, however, resulted in a massive disruption of these traditions. Based on the false idea of 'eminent domain' (that the ruler always owns all property), the 1878 (colonial) Indian Forest Act was passed and the takeover of India's forests began. The Imperial Forest Department was established to harvest and transform the forest to maximise timber and revenue, and was also tasked with protecting 'state' property against local communities, now deemed trespassers.

The injustices imposed by this colonial forest policy took multiple forms. First, now that forests were seen as primarily a timber resource, shifting cultivation was banned. Second, the so-called survey and settlement of agricultural lands was incomplete and biased in favour of the state. Third, simultaneously, to ensure labour for forestry operations, 'forest villages' were created, wherein forest land was leased for agriculture to (mostly Adivasi) households in return for compulsory (virtually bonded) labour. Fourth, since forests were now state property, all access to forest produce was limited, temporary and chargeable, and always at the mercy of the forest bureaucracy that was armed with police powers. Any concessions to local livelihood needs were termed 'privileges' that could be modified or withdrawn any time. Fifth, even where access was permitted, the local community had no right to manage the forest, as the state logged valuable forests and made heavily used forest de facto open-access.

Unfortunately, matters only worsened post-Independence. In the hurry to assimilate princely States and *zamindari* estates into the

Sharachchandra Lele

is a Distinguished Fellow at the Ashoka Trust for Research in Ecology and the Environment (ATREE), Bengaluru, an Adjunct Professor at the Indian Institute of Science Education and Research (IISER) Pune, and an Honorary Professor at Shiv Nadar University (SNU) Delhi

Political opportunism, forester resistance and bureaucratic apathy have affected the Act which seeks to create a more democratic structure of forest governance

Union, their forest areas were declared state property without proper inquiry into who was residing in them. Legitimate residents and cultivators became 'encroachers' overnight. Later, forest lands were leased out under the 'Grow More Food' campaign and other initiatives to meet the needs of a growing population, but were never 'regularised'. Communities displaced by dams were not given alternative lands, and ended up 'encroaching' forest land elsewhere. And, forest exploitation continued as in colonial times, but in the name of national interest.

The Wildlife (Protection) Act 1972 and the Forest (Conservation) Act 1980 (FCA), again conceived within the framework of eminent domain, became the sixth and seventh forms of injustice. Lakhs of communities were forcibly resettled when creating sanctuaries and national parks. And in 'diverting' forests for development projects, neither were the views or consent of local communities taken into consideration, nor, in spite of imposing hefty Net Present Value fees on the project, were the local communities compensated for the impact on their livelihoods.

The FRA is remarkable because it first of all acknowledges these historical (colonial) injustices and their continuation post-Independence. Redress then takes three broad forms. The issue of so-called 'encroachments' is addressed through recognising individual forest rights (IFRs) to continue habitation and cultivation or other activities that existed before December 2005. Forest villages are to be converted into revenue villages after full rights recognition. The issue of access and control is addressed by recognising the rights of village communities to access and use forests and to own and sell minor forest produce, and, most importantly, to manage forests within their customary boundaries, including in sanctuaries and national parks. This is the most far-reaching provision in the FRA, as it ensures decentralised forest governance, linking management authority and responsibility to community rights.

Finally, the Act lays down a democratic procedure for identifying whether and where wildlife conservation may require curtailing or extinguishing community rights. Simultaneously, having community rights over a forest translates *ipso facto* into the community having a say in, if not veto over, any diversion of that forest and a right to compensation if diverted. This right was reaffirmed by the Supreme Court in the Niyamgiri case, and although the Forest Conservation Rules 2022 and FCA Amendment 2023 seek to bypass this right, States can still put in place such consent mechanisms.

Distortions in implementation

Unfortunately, the politicians in most States focused solely on individual rights and projected the Act as an 'encroachment regularisation' scheme. Some even encouraged illegal new cultivation in a few pockets. But even the recognition of IFRs was done rather shabbily,

compromised by Forest Department resistance, the apathy and ignorance of other departments, and misuse of technology. Claimants were put through enormous hardship during claim-filing, subjected to faulty and non-transparent rejections and (equally important) arbitrary partial recognition (thereby getting tagged as 'approved' claims). Imposing absurd digital processes in areas with poor connectivity and literacy, such as the VanMitra software in Madhya Pradesh, is just a continuation of injustice. Even the open-and-shut case of 'forest villages' has not been addressed in most States.

But the biggest lacuna in FRA implementation is the extremely slow and incomplete recognition of community rights to access and manage forests (loosely, community forest rights or CFRs). The (still colonially structured) forest bureaucracy is vehemently opposed to these rights, as it stands to lose its *zamindari*: our estimates show that 70%-90% of the forests in central India should be under CFRs. The other departments and political representatives can only visualise forest-dwellers as 'labharthis' (beneficiaries of state largesse), not as autonomous users and managers of their own forests.

Maharashtra, Odisha, and, more recently, Chhattisgarh, are the only States to recognise CFRs substantially. But only Maharashtra has enabled their activation by de-nationalising minor forest produce, at least in Scheduled Areas, resulting in at least a thousand villages managing their own forests. Even here, illegal non-recognition of community rights in densely forested potential mining areas has led to protest and unrest.

The non-recognition of community rights is convenient to the hardline conservationists and the development lobby alike: communities in Protected Areas are then precariously placed and easy targets for 'voluntary rehabilitation', and forests can be handed over for mining or dams without community consent.

Fathom the FRA's intent

As political regimes change and the memory of the struggle that led to the passage of this Act fades, calls for shutting down the FRA's implementation have emerged. Simultaneously, some States have talked of 'saturating' rights recognition in mission mode. However, as examples from Chhattisgarh show, mission mode implementation invariably plays into the hands of the Forest Department, leading to distorted rights recognition and reinstatement of technocratic control. Unless political leaders, bureaucrats and environmentalists all appreciate the spirit and the intent of the FRA, the historical injustices will remain unaddressed, forest governance will remain highly undemocratic, and the enormous potential for community-led forest conservation and sustainable livelihoods will remain unrealised.

New order

BJP hopes to retain a diverse support base with its pick of State leaders

By elevating debutant Member of the Legislative Assembly Bhajan Lal Sharma as the Chief Minister of Rajasthan, the Bharatiya Janata Party (BJP) has sought to reassure the Brahmin community, its strongest support base across regions. Having cut his teeth in the Rashtriya Swayamsevak Sangh, at the grassroots, Mr. Sharma has risen overnight to the top seat, which is also a signal to the cadre of the party that anything is achievable in the BJP. The new power structure also means the sidelining of the old guard, including Vasundhara Raje, the first woman Chief Minister of the State who held the post for two terms. What is in store for her remains unclear. Mr. Sharma is the second Brahmin Chief Minister of the BJP in Rajasthan; the party has also appointed Deputy Chief Ministers from the community in Madhya Pradesh and Chhattisgarh. The BJP considered it wise to comfort its core upper caste base to balance its continuing pivot to Other Backward Classes (OBC) under Prime Minister Narendra Modi. Diya Kumari, a Rajput and Prem Chand Bairwa, who hails from a Dalit community, are the Deputy Chief Ministers, consolidating its rainbow caste coalition in Rajasthan. There are 29 berths in the Council of Ministers to be filled. Gujjars and Jats among the OBC community and tribals of Rajasthan would expect representation. Mr. Sharma has to keep the party flock together; that he was handpicked by Mr. Modi gives him the strength to do so. The BJP campaign was centred around what was labelled 'Modi's Guarantees'.

The BJP has promised a lot to voters and Mr. Sharma now has the responsibility to fulfil them. A special investigation team to probe paper leaks during the previous Congress regime, establishment of women police stations, appointment of 2.5 lakh government employees, and a subsidy of ₹450 per LPG cylinder for Ujjwala scheme beneficiaries were among the campaign promises of the BJP. The party has also promised a ₹2 lakh savings bond for each girl child. Mr. Sharma has to deal with a complicated fiscal environment, avoid a conflict with the party old guard, and balance the social equations in the State. The new Chief Minister has inspired enthusiasm among party workers and people alike, and the BJP central leadership will likely expect him to be in control well ahead of the Lok Sabha election in April-May. He will also have to safeguard the trust endowed in him by the central leadership. Mr. Sharma, who has no previous experience in government, may have to rely on an efficient set of political and bureaucratic advisers as he grapples with political and governance challenges.

Need to double up efforts to set right the regional imbalance

**POLITICAL
RADAR**

Ramu Patil

Senior Associate Editor
ramup@hindianexpress.com

INFRASTRUCTURE development in the Kalyan Karnataka region received a big push in the last decade or so. The quality of roads has improved. Kalaburgi and Bidar have airports, and Raichur may get one soon. Many districts in the region are well connected with the rail network. Educational institutions, especially in higher education, are on the rise.

Sadly, the positive story almost ends there. The development 'visible' to the world has not improved the quality of life in the region to the expected levels. Yadgir, Kalaburagi and Raichur are the bottom three districts as per the 2022 Human Development Index (HDI). The report prepared by the State Government looked at education, health, income generation and other parameters.

The stark disparities in development among North and South Karnataka districts remain even 21 years after Prof DM Nanjundappa's committee report was submitted and a decade after the region got special provision under Article 371 (J) of the Constitution. Over Rs 32,433 crore was spent as per the Nanjundappa committee recommendations to address the regional imbalance in Karnataka. Overall spending in the region was much higher, or at least that is what the government claims it to be.

Now, the State Government has decided to appoint a high-powered committee headed by a noted economist to look into the implementation of Nanjundappa's committee's recommendations and the outcomes. The announcement made by Chief Minister Siddaramaiah on the last day of the winter session of the State Legislature in Belagavi is a welcome move as it may help understand the shortcomings.

However, simply preparing reports or marking out the regions for disparity in development is of little use, unless the government makes sincere efforts to bridge those gaps. One need not have an in-depth understanding of economics to know that the occurrence of large-scale migration from a region is a strong indicator of a lack of development and employment opportunities. Every year, a large section of people from the Kalyan Karnataka region migrates to Bengaluru, Hyderabad - which is much closer to the region - and other bigger cities in search of employment.

Noted economist Prof RS Deshpande says there is no proper planning and placement of the development initiatives. The development initiatives should get into the day-to-day lives of people. What is the use of airports, if a large section of people can't afford air travel, questions Prof Deshpande.

That, however, doesn't mean we don't need airports, good roads or rail connectivity. These are essential to

spur economic activities and draw investments. But there is no point in solely focusing on constructing buildings, organising big functions and not taking adequate measures that have any economic gains for the population. Allocating funds to the required sectors will help improve education, health, income generation, and other important human development parameters. There is an urgent need to have more employment-oriented industries, apart from existing cement factories.

The incidence of poverty continues to remain high. As per the multi-dimensional poverty index of NITI Aayog and National Family Health Survey -4 (2015-16), nearly 42% of the Yadgir population was multi-dimensionally poor. It has reduced to 25.38% in NFHS-5 (2019-21).

The recent NFHS-5 report showed Kalyan Karnataka performing abysmally low in terms of nutrition levels. Raichur, for instance, reported stunted growth of 40% and anaemia of 74% among children below five years in 2020. It was 37% and 71% respectively in 2016.

The Kalyan Karnataka Development Board (KKRDB) that is tasked with the development of the region mostly focuses on building 'hard' infrastructure such as roads, bridges, community halls and mobility asset creation. While 'soft infrastructure' like the quality of school education, health facilities in rural areas and skill development training remain peripheral priorities. Only a small portion of funds was spent on ameliorating the human development index, while much was invested in building visible infrastructure.

Many elected representatives will be keen on investing in roads and other infrastructure as that development will be visible and can be part of their report card when they go back to people seeking votes. Corruption and leakage of funds are also a concern.

Those closely involved in administration in the region also question the manner of allocation of funds. In some cases, the allocations to schemes/works given to other regions under the general grants are repackaged in the Kalyan Karnataka region as special grants. This can hardly help bridge the gap between the backward and developed regions of the state.

Education, health and livelihood should be the priority areas, MSMEs need to be encouraged and youth should be given entrepreneurship training, says Dr Chaya Degaonkar, former Dean and Professor of Economics at Gulbarga University. She suggests conducting a social audit of the development works taken up in the region.

Special status under 371(J) has helped local youth get admission to higher education institutions, but still, a lot needs to be done to provide skill development and employment opportunities. It is time for elected representatives from the region and top officials to do some introspection and double up their efforts to develop the region on par with the rest of the state.

One person, one vote, one value

Political equality in liberal democracies is not only about equality of opportunity to participate in the political decision-making process, but also about carrying a vote value that is equal to that of other members of the community. According to the legal scholar Pamela S. Karlan, the right to vote can be diluted quantitatively and qualitatively by redrawing the boundaries of the constituency in an electoral system. Quantitative dilution happens when votes receive unequal weight due to huge deviations in the population among the constituencies. Qualitative dilution happens when a voter's chance of electing a representative of their choice is reduced due to gerrymandering (redrawing of boundaries to favour a candidate/party). Thus, delimitation of constituencies plays a major role in strengthening or weakening democracy.

Safeguards

To avoid these dilutions, our Constitution framers envisaged appropriate safeguards to ensure equal political rights for all citizens. Articles 81 and 170 of Constitution state that the ratio of the population for the Lok Sabha and State Legislative Assembly constituencies shall be the same as far as practicable. Article 327 empowers Parliament to make laws related to the delimitation of constituencies, which cannot be questioned in a court of law. Based on this, the government forms an independent delimitation commission headed by a retired Supreme Court judge to avoid qualitative dilution. Articles 330 and 332 guarantee reservation of seats for Scheduled Castes (SCs) and Scheduled Tribes (STs) in Parliament and State Legislative Assemblies, which need to be kept in mind during delimitation. Delimitation of constituencies needs to be carried out regularly based on the decennial Census to maintain equality of the vote value as far as practicable.

Venkatanarayanan Sethuraman

is Associate Professor and Head of Department of International Relations, Political Science and History at Christ University, Bangalore

Along with addressing quantitative dilution of vote value, the next Delimitation Commission needs to address qualitative dilution so that minorities are represented more adequately

The government has constituted four delimitation commissions so far: in 1952, 1962, 1972 and 2002. The first delimitation order in 1956 identified 86 constituencies as two-member constituencies, which was abolished by the Two Member Constituencies (Abolition) Act, 1961. The second delimitation order in 1967 increased the number of Lok Sabha seats from 494 to 522 and State Assembly seats from 3,102 to 3,563. The third delimitation order of 1976 increased the number of Lok Sabha and State Assembly constituencies to 543 and 3,997, respectively. Due to the fear of more imbalance of representation, the 42nd Amendment Act in 1976 froze the population figure of the 1971 Census for delimitation until after the 2001 Census. The Delimitation Act of 2002 did not give power to the Delimitation Commission to increase the number of seats, but said that the boundaries within the existing constituencies should be readjusted. The Commission allowed up to 10% variation in the parity principle; yet around 17 parliamentary constituencies and many more Assembly constituencies violated this so that each representative could represent more people. But the fourth Delimitation Commission was able to reassign reserved constituencies, which increased the number of seats for SCs from 79 to 84 and STs from 41 to 47 based on the increase in population. The moratorium was extended until the first Census after 2026 for any further increase in the number of seats.

Dilution of vote value

The population of Rajasthan, Haryana, Bihar, Madhya Pradesh, Uttar Pradesh, Jharkhand, and Gujarat has increased by more than 125% between 1971 and 2011, whereas the population of Kerala, Tamil Nadu, Goa, and Odisha has increased by less than 100% due to stricter population control measures. This also reveals a huge

variation in the value of vote for a person between States. For example, in U.P., an MP on average represents around 2.53 million people, whereas in Tamil Nadu, an MP represents on average around 1.84 million people, a quantitative dilution.

The qualitative dilution of vote value parity can be used as a tool to sideline or make insignificant the votes of minorities. This can happen in three ways. The first is cracking, where areas dominated by minorities are divided into different constituencies. The second is stacking, where the minority population is submerged within constituencies where others are the majority. And the third is packing, where minorities are packed within a few constituencies; their strength is weakened everywhere else.

The qualitative dilution of vote value was highlighted in the National Commission to Review the Working of the Constitution and the Sachar Committee Report: in a majority of the seats reserved for SCs by the Delimitation Commission (1972-76), the population of Muslims was more than 50% and also higher than the SC population. And constituencies which had a large SC population and a lower Muslim population were declared unreserved. This has a major impact on the number of Muslim representatives in Parliament. At present, the share of Muslims MPs in Parliament is only around 4.42%, whereas the Muslim population is 14.2%.

Delimitation cannot be postponed further as it will lead to more deviation in the population-representation ratio. At the same time, the interests of the southern States have to be protected as their representation in Parliament might weaken due to more seats being assigned to States with a higher population growth. Along with addressing quantitative dilution of vote value, the next Delimitation Commission needs to address qualitative dilution so that minorities are represented more adequately.

A fragile path forward

Unkept promises and looming financial burdens stand in the way of the global climate resolve

B K SINGH

COP's latest terminology is the 'Global Goal on Adaptation' (GGA), which seeks countries to achieve specific nationally determined targets related to actions focusing on food and water security, climate resilient infrastructure, health, ecosystems, poverty reduction, and cultural heritage. This would enhance adaptive capacity, strengthen resilience, and reduce vulnerability to climate change. It necessarily needs to scale up the finance mobilisation by developed countries. Currently, more than 195 countries are set to assess the risks and vulnerabilities and develop national adaptation plans by 2025. So far, climate finance is not flowing from developed countries, with many countries funding climate action domestically. India too has been investing in climate adaptation, and at the prevailing scale of damage, we would need Rs 57 lakh crores till 2030.

Developed countries have not responded adequately to the issue of climate finance. The annual climate conference after 2015 took place only in 2021. The then US President Donald Trump called climate change a hoax, and even his Republican colleagues overwhelmingly supported him (only 21% of Republican members then disagreed with him). Trump is far ahead of his Republican rivals to be nominated for the 2024 presidential election. If he comes to office in 2024, climate action will again take the backburner. Even Democrats have not done enough to cut their emissions and pledge adequate funding for adaptation in developing countries.

In CoP27 at Sharm El Sheikh, climate finance was given the name 'loss and damage fund' and it took nearly one year for developed countries to pledge \$83 billion that too when they met for COP 28 in Dubai. It is again being changed to the GGA framework to assess the requirement of funds based on risk and vulnerability. The track record of developed countries does not provide adequate finance for adaptation.

The finance that was to flow from developed countries to the global south was understood to be from loans and equity. CoP28 has worked on improving

the quality of finance. The global stock take draft, for the first time, provided quality finance and technology for the development needs of the global south. Rich countries will provide special drawing rights (SDR) to the IMF for concessional finance. In my opinion, we do not need annual COP meetings to work out a new mode of operation for finance. It would be enough if \$100 billion agreed upon earlier were made available by developed countries annually.

There is strong lobbying against the supporters arguing to phase out fossil fuels. CoP28 president Sultan Al Jaber earlier said that there was no science behind the need to phase out fossil fuels.

He later backtracked. A record 2,456 lobbyists have attended the summit; this number is higher than the 1,509 delegates from the 10 most vulnerable countries, mainly small islands. Many of these island nations are likely to disappear if global warming goes beyond 1.5 degrees Celsius.

Secretary General Haitham Al Ghais of the Organisation of Petroleum Exporting Countries urged 13 of its member countries to proactively reject any text or formula that targets fossil fuels rather than emissions. He added that there is undue and disproportionate pressure against fossil fuels. It created shock waves at the CoP28 meeting in Dubai. European countries, island nations, and civil society members were rattled.

Arab officials who met for a conference on regional energy cooperation in Doha hit out at the attempts to secure a phase-out of fossil fuels at CoP28. Big fossil fuel producers led by the UAE and fast-growing developing nations like India and China have been continuously refusing to phase out fossil fuels. UN Secretary General Antonio Guterres said that phasing out is the only option

for containing warming within a threshold of 1.5 degrees Celsius; those responsible for warming should phase out first and immediately, and others can do it at different dates in line with the rise in temperature below 1.5 degrees Celsius to prevent low-lying nations from disappearing from the map.

The scientists of the IPCC say that if we are to limit warming to 1.50 Celsius, coal must be phased out by 2050, oil must come down by 50%, and coal by 45%. Only to phase down coal and not oil and gas is a convenient narrative of developed nations. The consumption of oil and gas in the western world is enormous and used for basic necessities to keep houses warm in winter. IPCC reports are understood to be manipulated by developed nations. COP 28 should have specified for whom the remaining quota of oil and gas after 2050 is available.

The conference document released for the discussion on the last day omitted the phasing out of fossil fuels. The US, European Union, and vulnerable nations expressed concern, and the US, UK, and Australia threatened to walk out, saying that they wouldn't sign the death sentence for poor and vulnerable nations. The document was modified, and a deal for transitioning away from fossil fuels so as to reach net zero by 2050 was approved. This is not strong enough language to deter polluters.

The energy requirements of developing nations are largely met by coal. Post-pandemic, there has been a surge in coal consumption in India, China, Indonesia, and Brazil. In the year 2022, India's coal consumption was 1.1 billion tonnes, and China's was a whopping 4.5 billion tonnes. One-fourth of nearly 56 gigatons of CO2 equivalent is emitted by China, the highest GHG emitter in the world. In fact, India and African countries should be allowed to use the remaining quota of fossil fuels.

The CoP28 deal also approved limiting methane emissions by 2030, a clause not supported by India. Livestock rearing and paddy cultivation push for emissions, which otherwise have important contributions to our rural economy. CoP28 focusing on methane is unwise, as the gas hardly stays in the atmosphere for a decade. As against this, CO2 is nonreactive and remains in the atmosphere for hundreds of years.

Annual CoPs are a hoax, and world leaders are unperturbed by frequent and destructive climatic catastrophes.

(The writer is the retired head of the Forest Force, Karnataka)

Revoke suspension of Opposition MPs

A security breach in parliament, which should have been a matter of common concern for all members, has led to a serious confrontation between the ruling party and the Opposition. Last Thursday, 14 Opposition MPs—13 from the Lok Sabha and one from the Rajya Sabha—were suspended from the House for the rest of the winter session, following a ruckus over the demand for a statement by Home Minister Amit Shah on the intrusion of two persons into the Lok Sabha the previous day. In the normal course, the government should have made a *suo moto* statement on facts available and how the incident was handled. It should have been ready to listen to and debate the Opposition's views. The nation would have benefited from an informed debate.

Instead, the government chose to expel the most vocal MPs, accusing them of disruptive and riotous conduct. The action turned out to be a comedy of errors when one MP who was not present in the House was also suspended. Explanations like bureaucratic slip-up and mistaken identity are poor excuses and only confirm the charge that disciplinary actions are taken with scant regard for rules and conventions. The Opposition is well within its rights to demand answers from the government and hold it accountable for its acts of omission and commission. Prime Minister Narendra Modi and the home minister inappropriately even made statements on the security breach outside parliament, when there was a demand for the government to make a statement inside the House.

The government should welcome a debate on the breach of security in parliament

Parliament is a forum for discussion and deliberation and not confrontation. Both the government and the Opposition have the responsibility to ensure that it functions well, but the responsibility rests more on the government and the ruling party. The government should give the Opposition space to express itself in parliament. It is when legitimate rights are denied that the Opposition tends to become disruptive. The government is using suspensions, expulsions and privilege moves against Opposition members more frequently than at any time in the past. Such actions also amount to depriving voters of their representation in the House. Suspension is a measure to be used in the rarest of rare cases. The current suspensions should be withdrawn and the government should welcome a debate on the security breach. It should not try to hide behind arguments that the matter concerns the Speaker and not the government, and that the Opposition's motives are political. Parliament is also a political forum.

NEED AGRI-FRIENDLY POLICES TO STOP FARMER SUICIDES

THE number of suicides by farmers in India continues to be high. Maharashtra, which traditionally held the top slot among all states, reported 2,366 suicides by farmers during the first 10 months of 2023. That amounts to 8 suicides a day in Maharashtra alone. Other large states such as Karnataka, Andhra Pradesh, Tamil Nadu, and Madhya Pradesh, too, are not far behind.

As per the National Crime Records Bureau's latest report, in 2022, as many as 11,290 farmers were reported to have died by suicide, with the five large states accounting for a lion's share. In the demographic chart, farmers take the third spot while the unemployed youth and students take the top two positions. Why do farmers take their lives? The mounting debt and crop failures are the prime reasons. Being unable to repay loans, farmers drag themselves into penury, which in turn lead them to starvation, land loss, and mental distress.

On the other hand, the vagaries of weather have resulted in frequent crop failures,. Several farmers are found to be suffering from anxiety and insomnia. The unregulated production of crops and the herd mentality of farmers have continued to create a mess with production and concomitant pricing of the produce. The huge price-drop that forces farmers to dump their produce is another villain. Unfriendly policies, anti-farmer laws, corrupt administration, and inadequate crop insurance and subsidies are also making life difficult for them. What is alarming is that the country is unable to disentangle itself from the familiar situations and save farmers once and for all. As per the Economic Survey 2022-23, as much as 65 percent of India's population lives in the rural areas and 47 percent is dependent on agriculture for livelihood.

It is vital that the agriculture infrastructure including silos for grain storage, reefer networks and atmosphere-controlled transportation for perishable commodities, etc—is set up in adequate measures. Making institutional finance and wider crop insurance available to farmers, and introducing effective water management, prevention of crop failures and a minimum support price regime even for vegetables and fruits can bring peace. It is heartening that India has become self-reliant and export-driven in several agri products. But if farmers remain distressed, new-gen may move to other greener pastures. The government may need to bring in more farmer-friendly policies to ensure their commitment and continued participation.

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಕೊರೊನಾ ಹೊಸ ರೂಪಾಂತರಿ: ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ, ಸನ್ನದ್ಧತೆ ಇರಲಿ

ಕೊರೊನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಹರಡಬಲ್ಲ ಹೊಸ ತಳಿ ಜೆಎನ್.1 ಸೋಂಕು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾಗಿರುವುದು ಗಾಬರಿ ಪಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲ; ಆದರೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕಾದ, ಸಂಭಾವ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ.

2019-20ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಹಾಕಾರ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಕೊರೊನಾ ಮರುವರ್ಷ ಬೇರೆಯದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣ ವಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲ ವರ್ಷ ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಪರಿಚಿತವಾಗಿದ್ದು ದರಿಂದ ಸಾವುನೋವುಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದವು. ಆಗ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದದ್ದು ಮನುಕುಲ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿರದಂತಹ ಆರೋಗ್ಯ ತುರ್ತುಸ್ಥಿತಿ. ಅದರಿಂದ ಹೇಗೋ ಪಾರಾಗಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡುವ ವೇಳೆಗೆ ಮರುವರ್ಷ ಅದೇ ಕೊರೊನಾ ತುಸು ಹೊಸ ರೂಪ ತಳೆದು ಕಂಗಡಿಸಿತು. ಆಗ ಅಮೆರಿಕದ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾದುದು, ಬ್ಲಾಕ್ ಫಂಗ್ಸ್ ಕಾಟ ಮರೆಯಲಾಗದ್ದು. ಮೊದಲ ವರ್ಷದ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಾಠವಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಮರುವರ್ಷದ ಅಲೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮುಂದಾದಾಗ ಅದು ಬೇರೆಯದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಂಶ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೃಢಪಟ್ಟಿರುವ ಕೊರೊನಾ ಉಪತಳಿ ಜೆಎನ್.1ನಿಂದಾಗಿ ಜೀವಹಾನಿ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನದ ವಿಚಾರ. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾವು ಯಾರೂ ನಿರಾಳವಾಗಿ ಇರುವಂತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೊಸ ತಳಿ ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಾವು ಬಳಸುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸವಾಲು ಹಾಕುವಂಥದ್ದು. ಹೀಗಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಳಿ, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಣತರ ತಂಡ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಾರದಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೊರೊನಾದಂತಹ ಶ್ವಾಸಾಂಗ ಸಂಬಂಧಿ ಸೋಂಕು ರೋಗಗಳು ಚಳಿ ಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಈ ಹಿಂದಿನ ನಿದರ್ಶನಗಳಿಂದ ಶ್ರುತಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಮೆರಿಕ, ಸಿಂಗಾಪುರ, ಭಾರತ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಮ್ಮು, ನೆಗಡಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೊರೊನಾ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿರುವುದು ಈಗಾಗಲೇ ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರೊನಾದ ಹೊಸ ರೂಪಾಂತರಿಯಿಂದಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ನಿಜ. ಅದು ಈ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಂತೆ ಹಾಹಾಕಾರ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೇ ಬೇಡ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಜತೆಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆತಂಕ ಪಡದೆ, ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯಾಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಹೊಂದುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸನ್ನದ್ಧ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಶನಿವಾರದಿಂದ ಭಾನುವಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ 335 ಹೊಸ ಕೊರೊನಾ ಪ್ರಕರಣಗಳು ದೃಢಪಟ್ಟಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಿ ಜೆಎನ್.1 ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಸಮಾಧಾನದ ಸಂಗತಿ.

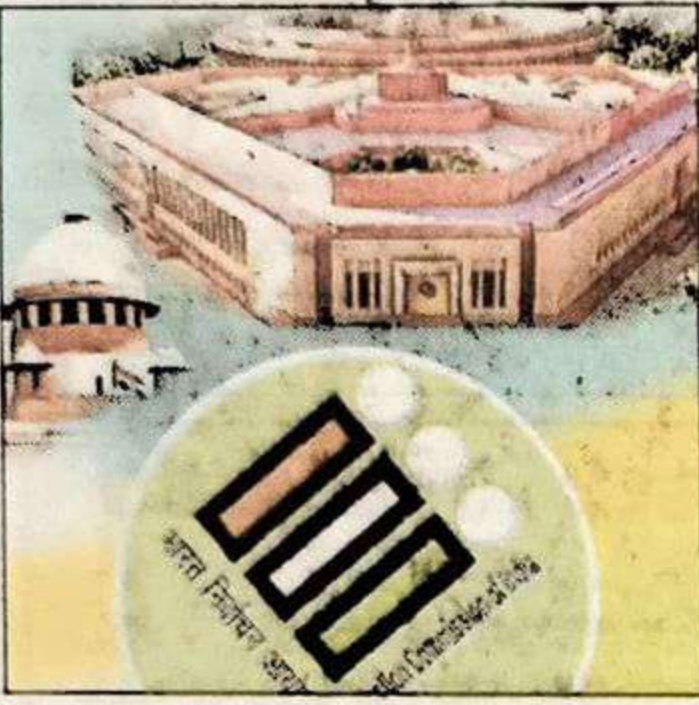
ಕೊರೊನಾದಂತಹ ಅಪರಿಚಿತ ಸೋಂಕು ರೋಗಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಬಲ್ಲ ಅದರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂತಹ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲು ಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಉಪಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಔಷಧಗಳು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರತೀ ಬಾರಿ ಹೊಸ ತಳಿ, ಹೊಸ ರೂಪಾಂತರಿ ಪತ್ತೆಯಾದಾಗ ಗಾಬರಿಗೊಳ್ಳದೆ ಸನ್ನದ್ಧತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು.

ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ: ಕೈಗೊಂಬೆ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು ಹೊಂದುವ ಉದ್ದೇಶ

ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರು (ಸಿ.ಇ.ಸಿ) ಮತ್ತು ಇತರ ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರ (ಇ.ಸಿ) ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಮಸೂದೆಗೆ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯು ಅಂಗೀಕಾರ ನೀಡಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಂಶಗಳು, ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ವಾಲಿಸಬೇಕಿರುವ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿತ್ತು. ಆ ಮಸೂದೆಗೂ ಈಗಿನ ಮಸೂದೆಗೂ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಇವೆ. ಮೊದಲು ಮಂಡನೆ ಆಗಿದ್ದ ಮಸೂದೆಗೆ ಎದುರಾದ ಟೀಕೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಂದಿರಬಹುದು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಶಿಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿಚಾರವಾಗಿ, ಸಿ.ಇ.ಸಿ. ಹಾಗೂ ಇ.ಸಿ. ಹುದ್ದೆಗಳು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಈಗಿನ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಆಗಿದ್ದ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸಿ.ಇ.ಸಿ. ಮತ್ತು ಇ.ಸಿ. ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಂಪುಟ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹುದ್ದೆಗೆ ಸಮಾನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಕೇಂದ್ರವು ತಂದಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ

ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇರುತ್ತಾರಾದರೂ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನ ಪಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಔಪಚಾರಿಕ ಮಾತ್ರ

ಮಾಡುವಂತೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸಿಜೆಐ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಇರಿಸಿದೆ. ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಸಿ.ಇ.ಸಿ. ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಂಪುಟದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಲೋಕಸಭೆಯ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸಿ.ಇ.ಸಿ. ಹಾಗೂ ಇ.ಸಿ. ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಮಾನವು ಅದೆಷ್ಟೇ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಅತೀತರಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಶವು ಕೂಡ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇರುತ್ತಾರಾದರೂ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನ ಪಾತ್ರವು ಇಲ್ಲಿ ಔಪಚಾರಿಕ ಮಾತ್ರ, ಇದು ಕಣ್ಣಾರೆಸುವ ತಂತ್ರವೂ ಹೌದು. ಸರ್ಕಾರವು ತಾನು ಬಯಸಿದ ವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ, ಅಡಳಿತಾರೂಢ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅದು ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು. ಆಗ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಋಣಿಯಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದಾದರೆ, ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಮುಖ ನೇಮಕಾತಿಗಳ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಒಂದು ವಿಧವೆಂದರೆ, ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಜೆಐ ಅವರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು. ಅಥವಾ, ಈಗಿನ ಮಸೂದೆಯನ್ನೇ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನೇಮಕಾತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಆಗ ಸಿ.ಇ.ಸಿ. ಇ.ಸಿ. ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಆಗುವವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮಸೂದೆಯು ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಹೊರಗೆ ನಿಂತಿರುವ ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಮಸೂದೆಯು ಕೈಗೊಂಬೆ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ಕಾನೂನು ಆಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿರುವಂತಿದೆ.

ಸಿ.ಇ.ಸಿ. ಮತ್ತು ಇ.ಸಿ. ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವೇ (ಕಾರ್ಯಾಂಗ) ನೇಮಕಾತಿ ನಡೆಸಲಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವು ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನಡೆಯುವುದು ರಾಜಕೀಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ನೇಮಕಾತಿಗಳೇ ಆಗಲಿವೆ.

ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನೀಡಿದ ಸೂಚನೆಯ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಅರ್ಥಸತ್ಯ ಮಾತ್ರ. ಈ ಮಸೂದೆಯು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನೀಡಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನದ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಸಿ.ಇ.ಸಿ. ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. 1991ರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ವಿವರ ಇಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನ ಲೋಪವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಅಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ದುರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಈ ವರ್ಷದ ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ದೇಶನವೊಂದನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ, ಸಿ.ಇ.ಸಿ. ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಯಾರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿ, ಲೋಕಸಭೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕ ಹಾಗೂ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ (ಸಿಜೆಐ) ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಸಿ.ಇ.ಸಿ. ನೇಮಕದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು

ಮಾನವೀಯತೆಯೇ ಬದುಕಿನ ಉಸಿರಾಗಲಿ

ಮೂ ಲತಃ ಸುಖಾನ್ನೇಷಿಯಾದ ಮಾನವ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬದುಕನ್ನು ಬಯಸು

ತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಬದುಕು ಯಾವಾಗಲೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ, ಸುಖಮಯವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕನಸು ಕಾಣುವ ಆತ, ಆದನ್ನು ನನಸಾಗಿಸುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾರಿಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ವೈಚಾರಿಕತೆಯ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆಯ ಮೂಸೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪುಟಕಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೊಳಪು ನೀಡುವ ಯತ್ನಿಸುವುದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಹಜ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಕೂಡ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಜಡಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಆತಂಕಕಾರಿ ಸಂಗತಿ. ಕೆಲವು ಪಾರಂಪರಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೇ ನಿತ್ಯಸತ್ಯಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ವೈಭವೀಕರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿರೂಪಗೊಳಿಸುವ ಹುನ್ನಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ವ್ಯಸ್ತರಾಗಿರುವುದು ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿ.

ಝೆನ್ ಗುರುಗಳೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕೊಂದನ್ನು ತುಂಬಾ ಮುದ್ದಿಯಿಂದಲೇ ಸಾಕಿದ್ದರು. ಅದು ಕೂಡ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರ ಕಾಲಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಗುರುಗಳು ಪ್ರವಚನ ನೀಡುವಾಗಲೂ ಅದು 'ಮಿಯಾಂವ್' ಎಂದು ಸದ್ದುಮಾಡುತ್ತ ಅವರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೇ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಪ್ರವಚನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರವಚನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರು ಆ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರವಚನದ ವೇಳೆಯೂ ಈ ಪರಿಪಾಠ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಗುರುಗಳು ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅವರ ಹಿರಿಯ ಶಿಷ್ಯ ಪ್ರವಚನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಅವರ ಪ್ರವಚನದ ವೇಳೆಯಲ್ಲೂ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರು ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೊಂದು ದಿನ ಬೆಕ್ಕು ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟಿತು. ಮರು ದಿನ ಪ್ರವಚನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸಮಯವಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಆತಂಕ ತುರುವಾಯಿತು. ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಕ್ಕು ಇರಲಿಲ್ಲ. 'ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದ ನಂತರವಷ್ಟೇ ಪ್ರವಚನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುರಿಯಲಾದೀತೇ?' ಎಂಬುದು ಅವರೆಲ್ಲರ ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಶಿಷ್ಯರು ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಹೊರಗೆ ತೆರಳಿ, ಪ್ರಯಾಸಪಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬೆಕ್ಕೊಂದನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತಂದು ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ನಂತರವಷ್ಟೇ ಗುರುವಿನ ಪ್ರವಚನ ಶುರುವಾಯಿತಂತೆ!

ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮದ ಎಲ್ಲ ನಂಬಿಕೆ/ಆಚರಣೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಲ್ಲ; ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಡಗೊಳ್ಳುವುದು ಅವುಗಳ ಸಹಜಗುಣ. ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಅವನ್ನು

ಮರುವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿವ ನೀರು ಪಾವಿತ್ರ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತನ್ನ ಚಲನಶೀಲತೆಯಿಂದಲೇ ಎಂಬುದು ಅನುಭವವೇದ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಅಂತೆಯೇ, ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ದೇವರು, ಜಾತಿ, ಮತ, ಪಂಥ, ಗಡಿಗಳೆಲ್ಲ ಸಮಾಜ ಮುಖಿಯಾಗುವ, ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಚಲನಶೀಲಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆತ್ಮಂತ ಮುಂದುವರಿದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ನಾವು ವಿಜ್ಞಾನದ ಅನೂಹ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯಿಂದಾಗಿ ಬಯಸಿದ ಸವಲತ್ತು-ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಗ್ರಹ-ತಾರೆಗಳ ಮೂಲವನ್ನು ಜಾಲಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮರ್ತ್ಯಲೋಕವೆಂಬುದು ಕರ್ತಾರನ ಕಮ್ಮಟವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಹುದಿನಗಳಾಗಿವೆ. ಜಾತಿ-ಮತ-ಪಂಥಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಆಯಾ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದಂದಿನ ಕಾಲ ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಜನ ಅನುಭವಿಸಿದ ಬವಣೆಗಳು, ಸಂತಸ-ಸಂಭ್ರಮಗಳ ಅನುಭವಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ ಎಂಬ ಅರಿವಿನ ಮಧ್ಯೆಯೂ ಅವುಗಳ ಬೇಲಿಯೊಳಗೆ ಬದುಕನ್ನು ಬಂಧಿಸಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರೊಳಗಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊರತರಲು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಅವತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರು ಬದುಕಲ್ಲಿ ಹೊಸಬಣ್ಣ ತುಂಬಲು ಹರಸಾಹಸ ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಎದೆತಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಪ್ರಗತಿಯೇನೂ ಇದುವರೆಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

'ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲ ಸಮಾನರು' ಎಂದು ಜಗತ್ತಿನ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಸಾರುತ್ತವೆ. ಶಾಂತಿ, ಕರುಣೆ, ಪ್ರೀತಿ, ಸಂಯಮ, ಮಾನವೀಯತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಅವುಗಳ ಮೂಲದ್ರವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಿಶ್ವಮಾನವತೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನೇ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನೇ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮನುಷ್ಯರೆನ್ನೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಜಿಸುವ ದುಸ್ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂಯೋಜಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಹೀನಗೊಳಿಸಿ, ಮನುಷ್ಯ-ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಹಿರಿದು ಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 'ನನ್ನ ಧರ್ಮವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ' ಎಂಬ ಭ್ರಾಮಕತೆಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಬಂಧಿಸಿದೆ. ನಾವು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಮತ-ಧರ್ಮಗಳ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳ ಬೇಲಿಯೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಸಿಲುಕಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಗಿರಿಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ತನ್ನ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೇವಿನುಂಡೆಯನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡ ಇರುವೆಯು ಸಕ್ಕರೆಯ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಬಗೆದರೂ ಅದರ

ಸಿಹಿಯನ್ನು ಸವಿಯಲಾಗದೇ 'ಸಕ್ಕರೆಯೆಲ್ಲವೂ ಕಹಿ' ಎಂದು ಪರಿಭಾವಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಪೂರ್ವಗ್ರಹಪೀಡಿತರಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವುದು ವರ್ತಮಾನದ ವಿಪರ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ, ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೇ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸ್ತೋಟಕಗಳಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆಯೇ ಅವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಇನ್ನೂ ಆತಂಕಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸದೆ, ತಮ್ಮದೇ ಸರಿ ಎಂದು ವಾದಿಸುವ ಹಲ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ, ಅಸಹನೆ ತೀವ್ರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಾರ್ಥಮೂಲದ ಹಾವಸೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಿಲುಕಿ ನರಳುವಂತಾಗಿದೆ. ಮತಾಂತರಗಳ ಗೊಂದಲಗಳು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಆಯಾಮ ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಮಾನವೀಯ ಶ್ರೇಣೀಕರಣದ ಸೆಳೆತಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದವರು ಭಿದ್ರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳ ಅಬ್ಬರದಿಂದಾಗಿ ಸಹಪಾಳಿಗೆ ಸೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲವೇ? ಖಂಡಿತಾ ಇದೆ. ಮನುಷ್ಯನು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಔನ್ನತ್ಯದಡೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆಹಾಕುವುದರ ಜತೆಗೆ ಮಿಕ್ಕವರಿಗೂ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಬಯಸಬೇಕಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಮತವೂ ಭಗವಂತನಡೆಗೆ ಸಾಗುವ ಹಾದಿಯೇ ಎಂಬ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಿದೆ. ಅವೈಚಾರಿಕತೆ, ಅತಾರ್ಕಿಕ ನಡೆ, ಸ್ವಾರ್ಥಪರ ಧೋರಣೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಸಂಘರ್ಷ-ರಕ್ತಪಾತಗಳಿಗೆ, ಅಮಾನವೀಯ ನಡೆಗಳಿಗೆ ತಡೆಹಾಕಬೇಕಿದೆ. ನಿಶ್ಚಿತ ಮೂಢಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲೇ ಬೇರೂರದೆ, ಅದರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡು ಹೊರಬರಬೇಕಿದೆ. ಮಾನವರ ಹೃದಯಗಳ ನಡುವೆ ಹಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮುಳ್ಳಿನ ಭ್ರಮಾತ್ಮಕ ಬೇಲಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲ, ಬಹುಮುಖಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಶಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿತಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತನ್ನವರೆಂದು, ಸಮಾನರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಉದಾರತೆ ಮೂಡಬೇಕಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಆವಾಸ್ತವಿಕ ವಾದ ಮತ್ತು ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗದ ಕೆಲವೊಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಗೊಡ್ಡ ಆಚರಣೆಗಳ ಮೂಟೆಯಾಗದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಾಸಿಗಳ ಬದುಕನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಾಗಬೇಕಿವೆ. 'ಎಲ್ಲೋ ಹುಡುಕಿದೆ ಇಲ್ಲದ ದೇವರ ಕಲ್ಪುಮಣ್ಣುಗಳ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ, ಇಲ್ಲೇ ಇರುವ ಪ್ರೀತಿ ಸ್ನೇಹಗಳ ಗುರುತಿಸದಾದೆನು ನಮ್ಮೊಳಗೆ' ಎಂಬ ಕವಿ ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರದ್ರಪ್ಪನವರ ಸಾಲಿನಂತೆ, ದೇವರನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹುಡುಕುವ ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ, ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲೇ ಅವನನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಸಹೃದಯತೆಯನ್ನು ತೋರಬೇಕಿದೆ. ಸುತ್ತಲ ಸಹಜೀವಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾನವಪ್ರೇಮವನ್ನು ತೋರುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಿಲುವುಗಳು ಶಕ್ತವಾಗಬೇಕಿದೆ. ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ವರ್ತಮಾನದ ಬದುಕಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ, ಮಾನವಪ್ರೇಮವೇ ನಮ್ಮ ಎದೆಯ ದನಿಯಾಗಬೇಕಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಹೃದಯವಂತರು ನಾವಾಗಬೇಕಿದೆ.

(ಲೇಖಕರು ಶಿಕ್ಷಕರು)

ನಡೆಯುವವ ಬಿಳಬಹುದು, ಮಲಗಿದವನಲ್ಲ!

ಒಂದು ಮಗು ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಬಿಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಎಷ್ಟೇ ಸಾರಿ ಬಿದ್ದರೂ ಆ ಮಗು ಪುನಃ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಲು, ನಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಬಿದ್ದಾಗ ತಾನು ಸೋತೆ ಎಂದು ಅದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ನಡೆಯುವವನೇ ಬಿಳಬೇಕೆ ಎನಿಸಿ ಮಲಗಿದವ ಬಿಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

I never lose, I either win or learn lesson' ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಓತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ನೆಲ್ಸನ್ ಮಂಡೇಲಾ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿದು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಎಲ್ಲ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಗೆಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೋಲುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಗೆದ್ದವ ಅದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೋಲಬಾರದು ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಸೋತರೆ ಅದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಗೆಲ್ಲಬಾರದು ಎಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಸೋಲಾಗಲಿ, ಗೆಲುವಾಗಲಿ, ಯಾವತ್ತೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಲ್ಲ. ಅದೇನಿದ್ದರೂ ಕ್ಷಣಿಕ. ನಿಜ, ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಓದಿದ್ದೀರಿ; ಗೆಲುವು ಕ್ಷಣಿಕ. ಸೋಲಾಗಲಿ, ಗೆಲುವಾಗಲಿ, ಅದು ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಘಟಿಸುವ ವಿಷಯ. ಅದೇನಿದ್ದರೂ ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಮುಂದಿನದ್ದು ಆ ಘಟನೆಯ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಅಥವಾ ಪರಿಣಾಮ. ಸಂತೋಷ ಅಥವಾ ದುಃಖದ ಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತ ಪರಿಣಾಮದ ಸಮಯವನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ.

'ಸೋಲು' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರದ್ದು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜನರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವೂ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಸೋಲು ಆಘಾತ ನೀಡಿದರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅದು ಮಾಮೂಲು. ಒಂದು ವಿಷಯ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸೋಲು ಎಂದು ಅನಿಸಿದರೆ, ಅದೇ ವಿಷಯ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸೋಲು ಎಂದು ಅನಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗಂತೂ ಸೋಲು ಮತ್ತು ತಪ್ಪಿನ ನಡುವೆಯ ಅಂತರವೇ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ತೀರಾ ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪು ಅಥವಾ ವೈಫಲ್ಯವನ್ನು ಅತಿದೊಡ್ಡ ಸೋಲು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅದೇ ಸೋಲನ್ನು ಜೀವನದ ಪಾಠವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಗೆಲುವಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನ ಚಪ್ಪಡಿ ಕಲ್ಲಿನ ಹಾಸಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಮನುಷ್ಯ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ತಾನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ವಿಫಲನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಸೋಲುತ್ತಾನೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟರೆ ಮನುಷ್ಯ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾಯುವವರೆಗೆ, ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸೋಲುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಒಂದೇ ಒಂದು ದಿನ ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇ ಅವಲೋಕಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಸೋತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಐದು ಗಂಟೆಗೆ ಎಳಬೇಕು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಗಂಟೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಲಗಿ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಗಂಟೆ ಹೊಡೆದಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಗಡಿಯಾರದ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮೊಟ್ಟಕೆ ಮತ್ತೆ ಮಲಗುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಸೋಲಿನ ಶುಭಾರಂಭ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಶುರು. ಐದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮುಗಿಸಿ ಬರುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ, ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದ ನಂತರ ಬಚ್ಚಲು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಇನ್ನೊಂದು ಸೋಲು. ತೊಡುವ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ತಿನ್ನುವ ತಿಂಡಿಯವರೆಗೆ ಅದೇಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಇಂದು ರಾತ್ರಿ ಇಷ್ಟೇ ಗಂಟೆಗೆ ಮಲಗಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ನಂತರವೂ ಟಿವಿ ನೋಡುತ್ತಲೇ, ಮೊಬೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆದೋ ತಡವಾಗಿ ಮಲಗುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದು ಸೋಲು ಅನಿಸದಿರಬಹುದು, ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದು ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪು ಅನಿಸಬಹುದು, ಏನೇ ಆದರೂ, ನಾವೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಅದು ಸೋಲೇ. ಅದನ್ನು ವೈಫಲ್ಯ ಅನ್ನಿ, ತಪ್ಪು ಅನ್ನಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೊಡುವ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ,

ವಿದೇಶವಾಸಿ
ಕಿರಣ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಬಪ್ಪನ್
dhyapaa@gmail.com

ಬೇರೆಯೇ ಹೊರತು ಪರಿಣಾಮ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮ ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿರದಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ವಿಫಲತೆಯೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವೇ ಆದರೂ, ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮನುಷ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೂ ಸತ್ಯ. ಆದರೆ, ಸೋತೆ ಎಂದು ಹತಾಶರಾಗುವುದಾಗಲಿ, ಕೈ ಚೆಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಲಿ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ, ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೂ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಯೂ ಸೋಲಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವವರು ದುರ್ಬಲನು ಹಾಕಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. 'ತಪ್ಪು ಮಾಡದವು ಯಾರವ್ಯೇ... ತಪ್ಪೇ ಮಾಡದವು ಎಲ್ಲವ್ಯೇ...' ಅಲ್ಲವೇ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥವರಿಗೊಂದು ಪಂಥಾಹ್ವಾನ! 'Giannis Antetokounmpo' ಇದನ್ನು ಹತ್ತು ಬಾರಿ ಓದಿದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಯಾರ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೇ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳದೆ, ಇದರ ಸರಿಯಾದ ಉಚ್ಚಾರ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಹೇಳಬಹುದೇ? ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್ ಆಟಗಾರ ನೊಬ್ಬನ ಹೆಸರು. ಅವನ ಎರಡನೆಯ ಹೆಸರು ಬಿಡಿ, ಒಮ್ಮೆ ಕೇಳಿದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಮೊದಲನೆಯ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಗಿಯನ್ನಿಸ್? ಜಿಯನ್ನಿಸ್? ಊಹಾ... ಇವನ ಹೆಸರನ್ನು ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡುವಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದಾದರೆ, 'ಇಯಾನಿಸ್ ಅಂತಿಟಕೊಂಪು'. ಈಗ ಹೇಳಿ, ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿ ಯಾರು? ಅವನ ಊರಿನವರು, ಆ ದೇಶದವರು ಹೇಳಬಹುದು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಒಂದು ಸವಾಲು. ಅವರು 'ಶೆಲ್ವಿಟ್ಸ್ ಬಾಲ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲಿ! ಇಯಾನಿಸ್ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ದೇಶದವರಿಗೇ ಅವನ ಹೆಸರು ಹೇಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವನನ್ನು 'ಗ್ರೀಕ್ ಫ್ರೀಕ್' ಎಂದು ಕರೆದರು. ಇಂದಿಗೂ ಆತನ ನಿಜನಾಮಕ್ಕಿಂತ ಅದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಆತ ಜನಪ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ತಮಾಷೆಯ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಇಯಾನಿಸ್ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ಆತನ ಒಂದು ವಿಡಿಯೋ ಬಹಳ ಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿತು. ಭಾರತ ತಂಡ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನ ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೋತ ಸಂದರ್ಭವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಭೂಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಡಿಯೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚೇ ಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿತು. ಅದೊಂದು ಪತ್ರಿಕಾಗೋಷ್ಠಿಯ ತುಣುಕು. 'ಈ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರದರ್ಶನ

ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ವೈಫಲ್ಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೀರಾ?' ಎಂದು ಪತ್ರಕರ್ತ ನೊಬ್ಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಯಾನಿಸ್ ನೀಡಿದ ಖಡಕ್ ಉತ್ತರ ಬಹಳ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು:

'ನೀವು ಕಳೆದ ವರ್ಷವೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನಿಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ ಪಡೆಯುತ್ತೀರಾ? ಇಲ್ಲ ತಾನೆ? ನೀವು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಆಸೆಯಿರುತ್ತದೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಏನಿಲ್ಲವೆಂದರೂ ಒಂದು ಗುರಿಯಂತೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಸಿಗಲಿ, ತನ್ಮೂಲಕ ಪರಿವಾರದವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬಹುದು ಎಂದು ಇರಬಹುದು, ಮನೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದಿರಬಹುದು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು, ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಗಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಇದಲ್ಲ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನೀವು ವಿಫಲರಾದಂತೆ, ಸೋತಂತೆ ಆಯಿತೇ? ಇದನ್ನು ಸೋಲು ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಇವೆಲ್ಲ 'ಗೆಲುವು' ಎಂಬ ಮಜಲುನ್ನು ತಲುಪುವ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕುವ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು'.

ಇಯಾನಿಸ್ ಮುಂದುವರಿದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: 'ಮೈಕಲ್ ಜಾರ್ಡನ್ (ಹೆಸರಾಂತ ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್

ಆಟಗಾರ) 15 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಡಿದರು. 6 ಬಾರಿ ಮಾತ್ರ ಅವರು (ತಂಡ) ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಹಾಗಾದರೆ ಉಳಿದ 9 ವರ್ಷ ಅವರು ವಿಫಲರಾದರು ಎನ್ನಬೇಕೆ? ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಕ್ರೀಡೆಯಾಗಲಿ, ವೈಫಲ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ದಿನ ಆಟಗಾರನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೆಟ್ಟ ದಿನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ದಿನ ನೀವು ಜಯ ಶಾಲಿಯಾಗುತ್ತೀರಿ, ಕೆಲವು ದಿನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಿಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟ ನಿಮಗೆ ಸಾಥ್ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಅದೇ ಅದೃಷ್ಟ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಿಮಗೆ ಕೈ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಸಲವೂ ನೀವೇ ಜಯಶಾಲಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬೇರೆಯವರೂ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಸಲ ಪುನಃ ನಾವು ಗೆಲ್ಲಬಹುದು. ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಗೆಲ್ಲಲು ಬೇಕಾದ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ನಾವು ಈ ನಡುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದೇ ತಪ್ಪು ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು'.

ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತು ಅಲ್ಲವೇ? ಅಟವಾಗಲಿ, ಜೀವನವಾಗಲಿ, ಶಾಲೆ-ಕಾಲೇಜಿನ

ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗದಿದ್ದರೆ ಇಡೀ ವರ್ಷವೇ ಹಾಳಾಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಬಹುದು. ಇನ್ನು ಆಟ ಯಾವ ಮಹಾ? ಸೋಲುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ಆಟವನ್ನೇ ಆಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಬಿಳುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ನಡೆಯದೇ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಒಂದು ಮಗು ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಬಿಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಎಷ್ಟೇ ಸಾರಿ ಬಿದ್ದರೂ ಆ ಮಗು ಪುನಃ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಲು, ನಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಬಿದ್ದಾಗ ತಾನು ಸೋತೆ ಎಂದು ಅದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ನಡೆಯುವವನೇ ಬಿಳಬೇಕೆ ಎನಿಸಿ ಮಲಗಿದವ ಬಿಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳು ಇಯಾನಿಸ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು, ಯಾಕೆಂದರೆ ಇಯಾನಿಸ್ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಘರ್ಷಪಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಮೂಲತಃ ಆತ ನೈಜೇರಿ ಯಾದವ. ಆತನ ತಂದೆ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಆಟಗಾರ, ತಾಯಿ ಎತ್ತರ ಜಿಗಿತದ ಕ್ರೀಡಾಪಟು. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಇಯಾನಿಸ್ ಅಪ-ಅಮ್ಮ ಇಬ್ಬರೂ ನೈಜೇರಿಯಾದಿಂದ ಗ್ರೀಸ್‌ಗೆ ವಲಸೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಗ್ರೀಸ್‌ನ ಪೌರತ್ವ ದೊರೆಯದಿದ್ದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಯಾನಿಸ್ ಮತ್ತು ಆತನ ಸಹೋದರರು ದಾರಿ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ವಾಚು, ತಂಪಿನ ಕನ್ನಡಕ, ಕೈಚೀಲ ಇತ್ಯಾದಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ನಡುವೆ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಾಗಲೂ ಆತ ಬಾಸ್ಕೆಟ್ ಬಾಲ್ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಇದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಆತನ ಬಣ್ಣ, ಮತ್ತು ಗ್ರೀಸ್‌ನ ಕಾನೂನಿನಿಂದಾಗಿ ಅವನಿಗೆ 18 ವರ್ಷವಾಗುವವರೆಗೂ ಗ್ರೀಸ್‌ನ ಪೌರತ್ವವೇ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವನಾದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ನೈಜೇರಿಯಾದ ಭಾಷೆಯೂ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ರೀತಿ-ರಿವಾಜುಗಳೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೈಜೇರಿಯಾದ ಪೌರತ್ವವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪೌರತ್ವ

ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೇನಂತೆ, ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್ ಆಡುವುದನ್ನು ಆತ ನಿಲ್ಲಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಗ್ರೀಸ್‌ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂಡಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವ ಹಂತ ತಲುಪಿದ್ದ. ಕೊನೆಗೆ ಆತ ಗ್ರೀಸ್ ಪರವಾಗಿ ಆಡುವುದಕ್ಕಿಂತ 2 ತಿಂಗಳು ಮೊದಲು ಆತನಿಗೆ ಗ್ರೀಸ್‌ನ ಪೌರತ್ವ ದೊರೆಯಿತು. ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಆತ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ. ನಂತರ ಅವನಿಗೆ ನೈಜೇರಿಯಾದ ಪೌರತ್ವವೂ ದೊರಕಿತು. 6 ಅಡಿ 11 ಇಂಚು ಎತ್ತರವಿದ್ದು, 110 ಕಿಲೋ ತೂಗುವ ಇಯಾನಿಸ್ ಇದೇ ವರ್ಷ 1,700 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯದ ಕರಾರುಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದಾನೆ ಎಂದರೆ ಆತನ ಒಟ್ಟೂ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟಿರಬಹುದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ.

ತಾನು ಯಾವ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆ ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವ, ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದವ, ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದಾದರೆ ಉಳಿದವರಿಂದ ಯಾಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ? ಸೋಲನ್ನು ಅದೇ ಅಂತಿಮ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸದೆ, ಕಲಿಕೆಯ ಪಾಠ, ಗೆಲುವಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಸೋಲನ್ನೂ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು.

ವಿಜಯವಾಣಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಅಮಾನವೀಯ ನಡೆ

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಲೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಯಲವಹಳ್ಳಿ ಮುರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ವಸತಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮಲದ ಗುಂಡಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣ ತೀವ್ರ ಖಂಡನೀಯ ಮತ್ತು ಅಮಾನವೀಯ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅಕ್ಷಮ್ಯ. ಘಟನೆ ಸಂಬಂಧ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲೆ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಸೇರಿ ಮೂವರನ್ನು ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಮಲದಗುಂಡಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲಾಗುವುದು' ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಜತೆಗೆ, ವಸತಿ ಶಾಲೆಯ ಇನ್ನಿತರ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ, ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮಲದ ಗುಂಡಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿಸಿದ ಕೃತ್ಯ ನಿಜಕ್ಕೂ ಹೇಯವಾದದ್ದು.

ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ಮರುಕಳಿಸದಿರಲಿ

ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಇದು ಪಾಲಕರನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿದೆ; ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರ ಆಕ್ರೋಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಲದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲವಿದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಮಲಗುಂಡಿ, ಒಳಚರಂಡಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಿತ ಯಂತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯೂ ವ್ಯಾಪಕವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗಳು ಅರಳಬೇಕಾದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿಕೃತ

ಎನ್ನಿಸುವಂಥ ಕೃತ್ಯ ನಡೆದಿರುವುದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಸಂಗತಿ. ಘಟನೆ ಕುರಿತಂತೆ ತನಿಖೆಗೆ ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆಯಾದರೂ, ಅದು ದಾರಿ ತಪ್ಪಬಾರದು. ತಾರ್ಕಿಕ ಅಂತ್ಯ ಕಂಡು, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವೈಫಲ್ಯವೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಂತ್ರಗಳು ಅಥವಾ ಉಪಕರಣಗಳು ಕೆಳಹಂತದವರೆಗೆ ತಲುಪುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಮಾನವಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಳಚರಂಡಿ ಮತ್ತು ಮಲಗುಂಡಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಮಾನವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸದೆ, ಯಂತ್ರಗಳ ಮುಖೇನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಕೂಡ ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿವೆ. ಆದರೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಚ್ಚಿತ್ತುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 2022ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ನೀಡಿದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ವೇಳೆ 347 ಜನರು ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ, ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 40ರಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ. ಒಳಚರಂಡಿ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಇದು ಸಕಾಲ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಣಾಮ, ಕೆಲಸದ ಸ್ವರೂಪವೂ ಬದಲಾಗಿ, ಮಾನವನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗಂತೂ, ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಮುಖಾಂತರ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಆಡಳಿತಗಳು ಏಕೆ ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಮರ್ಪಕ ಉತ್ತರ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಘಟನೆ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಸಲಿ. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳು ಮರುಕಳಿಸದಿರಲಿ.

CENTRAL UNIVERSITY OF KARNATAKA

Any Feedback
Contact Us

Central Library

08477-226717

librarian@cuk.ac.in

<http://cuklibrary.ac.in/index.html>

Central University of
Karnataka, Kalaburagi-
585367,India